

SPIRITUS

A KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE LAPJA † 26. évfolyam, 1-2. szám 2024. június

NEGYEDSZÁZADA VÁRJA DIÁKJAIT AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA

RAJZKIÁLLÍTÁSSAL, TANTEREMAVATÓVAL, SZENTMISÉVEL ÉS FAÜLTETÉSSSEL ÜNNEPELTEK

Huszonöt éve indult útjára a kaposvári Nagyboldogasszony Iskolaközpont általános iskolája a „Haza kis polgárainak” épületében. Az elmúlt negyed évszázadra ünnepi programsorozattal emlékeztek az iskola pedagógusai és tanulói. Születésnapra rajzkiállítást, tanteremavatót rendeztek ebből az alkalomból, szentmisét mutatott be Varga László megyéspüspök és a diákok egy fát is ültettek a jeles évforduló alkalmából. **Folytatás a 2. és a 4-5. oldalon.**

PAPI ÉS SZERZETESI HIVATÁSOKÉRT
Andocson folyt az ima
6-7. o.

A GYERMEK AZ ÉLET BIZTOSÍTÉKA
Dr. Mátrai Márta felszólalása
14-15. o.

RÓMÁBAN JÁRTAK
Kikötős fiatalok az örök városban
18-19. o.

Az akvarell szerelmese volt

Néhai művésztanár nevét vette fel a tanterem

Május 16-tól Kovácsné Ékes Edit nevét viseli a Nagyboldogasszony Iskolaközpont egyik tanterme, amelyet az intézmény 25. születésnapja alkalmából avattak fel. Az általános iskola első tanítójáról, hitoktatójáról – az akvarell szerelmeséről – elnevezett teremben az elhunyt művésztanár munkáiból rendezett kamarakiállítást is megtekinthették a jelenlévők, köztük Kovács Zoltán, a tanítónő férje, s elhangzott Rozsos Gábor verse is, amelyet a terem névadójának Téli reggel című akvarellje ihletett.

ROZSOS GÁBOR

TÉLI HAJNAL

In memoriam Ékes Edit

Ezt hagyta ránk az éjszaka:
nádak töretlen derekát,
a tó vizében megfagyott
sóhajtásnyi lélegzetet,
mely örökös pillanatként
a felszínre tör, kutatva
a hajnal felszálló kódét.

Lassan oldódó szürkület.

Elnyúló árnyék a fűszál
késpenge ívét követi.

Ezt hozta a hajnal –
minden apró rögben s mozdulásban
jelét a feltámadásnak.

A harmadik évezred új járványa?

SZÖVEG: LŐRINCZ SÁNDOR

Lélek, szállj le ránk! Téged vár a világ! /
Jöjj, örömről, jöjj, ma töltsd be szívünk!
/ Néped vigasztald! / Lélek, szállj le ránk!
Téged vár a világ! Jöjj, és mutasd meg az
Isten szeretetét! – hangzik a sokunk előtt
ismert karizmatikus dal refrénje, amely
nemcsak pünkösdi idején csendül fel a
templomokban, hanem ifjúsági és családi
találkozókon, lelki gyakorlaton, közben-
járó imán is hívhatjuk így, szívünkben
túlcsorduló örömmel a 3. isteni személyt.
Sőt, az országot és a határon túli ma-

gyar lakta területeket is behálózó, béké-
ért imádkozó közösségek, a „kiscsopik”
tagjai hétről hétre összegyűlve éneklik e
dinamikus Lélekváró éneket, bízva az új-
játeremtés erejében, a Szentlélek ajándé-
kaiban és gyümölcseiben. Merthogy, aki-
ben él a Lélek, annak tisztább a látása. Az
istengyermekség pedig kincs, s ráadásul
ragályos. Nem véletlenül hirdették szent
pápáink, hirdetik püspökeink, papjaink,
hogy fertőzzük meg Örömhírrrel a világot.
Ez egyébként minden megkeresztelt szent
kötelessége. Akár tisztában van vele, akár
nem. A feladat alól egyébként sem érde-

mes kibújni. A pünkösdi szél ott fúj, ahol
akar...

Jó volna, ha a keresztény gyökereiről
megfelelő Európában a harmadik
évezred új járványa az Örömhír továbbá-
dása lenne. Mivel oltásra nincs szükség,
a vakcinagyártók nem járnának jól. Az
emberiség viszont igen, s nemcsak Csík-
somyón – ahova évről évre, így most is
sok somogyi indult ünnepelni –, hanem
mindenütt, hiszen a Lélek útját nem gátol-
hatják országhatárok, és szerencsére bő-
ven akadnak, akik nem félnek attól, hogy
a pünkösdi szélről huzatot kap a fülük.

Egyházmegyei füveskönyv

**A SZERKESZTŐ MINDIG TANUL; FŐLEG,
HA OLYAN GONDOLATOKAT HALL,
AMELYEK ÖRÖKRE FOGÓ TINTAKÉNT
LELKÉBE VÉSŐDNEK, ÉS AZT SZERETNÉ, HA
KÖZKINCCSÉ VÁLNÁNAK, HA MINÉL TÖBBEK
TÖLTEKEZNÉNEK BELŐLÜK. ÍME EGY CSOKOR:**

**Pusztainé Takács Erika, a kaposvári
Szent Margit-Szent József Plébánia ve-
zető hitoktatója:** – Régebben a gyereke-
ket hozták a szüleik hittanra és szentmisé-
re is. Egyértelmű volt, hogy a hétköznapi
hittan a vasárnapi szentmisével együtt ér
valamit. Amíg a gyerekeknek hittan óra
volt, addig a szülőkkel beszélgethettünk
„felnőtt dolgokról”: gyereknevelésről, fel-
nőttként megélt hitről. Most szomorúan
nézem a templomaink első padjait, ahol
anno a gyerekek ültek a diákmiséken.
Tantárgy lett a hittan, európai keresztény
kultúrát oktató tanóra. Tudom, hogy örül-

ni kell, hogy még legalább erre igénye van
a szülőknek, de elszomorít, hogy a hitünk
egyik lényege, a vallási közösség egyre
inkább elveszik. Nekem jó volt keresztény
közösséghez tartozni. Ma is élek gyerek-
kori „templomos” baráti kapcsolataim.

Szakály József somogyiszi kántor:
– Ami évszázadokon át jól működött és
útmutatásul le van írva, azt nem kellene
felrúgni. A házastársi hűségről, a vallás
útmutatásairól, a hazaszeretetről, a környe-
zetvédelemről nagyon divatos ma túllihe-
gett programokat írni, eszmefuttatásokról
beszélni, de ezt inkább csinálni kellene.

Mindenkinek csendben, kicsiben, de csi-
nálni! Jó lenne, ha ezt valamennyi generáció
elhinné, és hűséges tudna maradni házas-
társhoz, hazához, Istenhez. Sokkal kerek-
ebb, emberibb és élhetőbb lenne a világ!

**Vida Zoltán kaposfüredi plébániai kor-
mányzó:** – Egyszerre kell lelkipásztornak,
pszichológusnak, gazdasági szakember-
nek, de sokszor ügyintézőnek, irodistá-
nak, vagy egyszerűen csak kertésznek,
szerelőnek, karbantartónak lenni. Ez nem
is a különböző „szerepek” miatt nehéz,
hanem a hirtelen váltások miatt. Például:
temetés után tanítani, a gyászolókkal való
beszélgetés után a ministránsokkal, jegye-
sekkel foglalkozni. Az egyensúlyban az esti
visszatekintések segítenek. Az egyensúly
megtartásában fontos az imádság, a szent-
mise, a zsoltó és a szentségimádás. Na
és az, hogy Istenen kívül legyenek olyan
papbarátai az embernek, akikkel őszintén
megoszthatja nehézségeit és örömeit is. A
legmeghatározóbb azonban az, hogy élő
kapcsolatban legyek-maradjak a hívekkel,
hiszen, ha van kapcsolat, akkor nem mara-
dok egyedül a nehézségekben sem.

Negyedszázada várja diákjait a katolikus általános iskola

Folytatás az 1. oldalról

FOTÓ: PFEIFER PATRIK, KLING MÁRK

Május 16-án születésnapjára kiállítást rendeztek a tanulók munkáiból, majd Kovácsné Ékes Editről, az általános iskola első tanítójáról, hitoktatójáról elnevezett terem avatták fel, ahol a művésztanár munkáiból rendezett kiállítást is megtekinthették a jelenlévők.

Az avatón Varga Bálint igazgató a tanítónő és az iskola dolgozóinak munkásságát méltatva osztotta meg gondolatait: – Miért gondolom, hogy fontos volt az ő munkája? És miért fontos Radicsné Horváth Aliz kolléganő munkája és az összes tanító és tanár kolléga munkája, aki a katolikus általános iskolában dolgozott, dolgozik? Mert szükség van erre az általános iskolára. Szüksége van rá a katolikus közösségnek, szüksége van rá a városnak, szüksége van rá a gimnáziumnak és a zeneiskolának is. A Nagyboldogasszony Iskolaközpontban ezek a részek kiegészítik egymást és egymásra vannak utalva – fogalmazott az igazgató, majd hangsúlyozta: tanító, tanár nélkül nincs iskola sem.

Másnap jubileumi ünnepséggel és szentmisével folytatódott az ünnepi programsorozat, melynek főszervezői Kardosné Juhász Orsolya és Puczné Karvaly Kinga tanítók voltak. A szentmisét – melyen közreműködött az iskola kórusa – Varga László megyéspüspök mutatta be, aki prédikációjában az egymás iránti szeretet

minél mélyebb megélésére hívta a jelenlévőket.

„Arról ismerjenek meg titeket, hogy szeretettel vagytok egymás iránt!” – idézte Jézus szavait a főpásztor, majd hangsúlyozta: amiről beszélni fog prédikációjában, az már működik az iskola falai között, azonban mindig szükség van a szeretetben való fejlődésre.

– A Katolikus Iskola külön lehetőséget kapott arra – mert keresztény, vallásos, katolikus –, hogy a krisztusi szeretet jele legyen. Tudom, hogy szeretitek egymást, de lehet jobban, mélyebben is. Milyen csodálatos lenne, ha arról ismernék meg az általános iskolát, vagy a gimnáziumot, hogy aki belép, mondjuk egy idegen, látja, hogy itt szeretik egymást. Tudom, hogy működik,

de lehet még többet, még jobban. Nem szabad megelégedni azzal, ahol tartunk. Ahhoz, hogy szeretni tudjuk még inkább egymást, s ez jel legyen a pedagógusok, a szülők és diákok között, ahhoz meg kell tanulnunk imádkozni egymásért.

Minden diáknak imádkoznia kellene nemcsak a szüleiért, testvéreiért, hanem a tanáraiért is. S minden tanárnak imádkoznia kellene naponta a rábizott gyermekekért. Mindennap, minden gyermekért, mert amit az ima elvégez, azt semmi más nem tudja elvégezni. Mi lenne, ha így próbálnánk növekedni a szeretetben egymás között, hogy rendszeresen imádkozunk egymásért? Nem kell sok szöveg. Nem azt várja tőlünk Jézus, hogy órákon át hosszú imákat mondjunk. Legyen személyes, rövid, s legyen benne hála. Mert akiért halát adsz és imádkozol, arra nehezen haragszol meg, vagy nem tartod vele a haragot.

Ha megosztottság van, az annak a jele, hogy megszűnt az ima. Nem tudom, hogy van-e ilyen az iskolában, ne érsetek félre, azonban a gonosztól senki sem védett. Ezért arra az elhatározásra hívlak benneteket, hogy a következő huszonöt évben folyamatosan növekedjünk a szeretetben. S hogy ez megtörténhessen, meg kell tanulnunk imádkozni egymásért. Ima nélkül nem megy, mert mindig adódik nehézség, probléma. S akkor imádkozni kell, áldást és hálát mondani, hogy aztán meg tudjunk bocsátani egymásnak. Tilos őrizni a szívünkben a megosztottságot,

haragot és sértődöttséget. Meg kell tanulnunk kiengesztelődni.

Akkor biztos, hogy növekedni fogunk a szeretetben, s az iskolánk a következő huszonöt évben még több diákot, családot fog bevonni ebből a városból, vagy a környékről. Arról ismerjenek meg benneteket itt a városban, hogy szeretettel vagytok egymás iránt! Ehhez tanuljatok meg imádkozni egymásért hűségesen, s ha kell, bocsássatok meg, engesztelődjétek ki szívből egymással! – fogalmazott a megyéspüspök szentbeszédében.

A szentmise végén a főpásztor háláját és köszönetét fejezte ki az iskola min-

denkori vezetésének és pedagógusainak, s mindenkinek, aki munkájával, áldozatával, imájával és szeretetével segítette és segíti az iskolát, majd a szülőknek mondott köszönetet azért, hogy bíznak a pedagógusokban, s a Nagyboldogasszony Római Katolikus Általános Iskolába írták be gyermekeiket.

A köszönetnyilvánítást követően a megyéspüspök az iskola számára egy Simon András által készített grafikát ajándékozott, melyet Varga Bálint igazgatónak adott át. Az ünnepségsorozat az iskola ebédlőjében rendezett szeretetvendégséggel zárult.

Andocsi szentmisek papi és szerzetesi hivatásokért

SZÖVEG ÉS FOTÓ: KLING MÁRK

Az andocsi Nagyboldogasszony Bazilikában májusig minden hónap első vasárnapján ünnepi szentmise keretében imádkoztak papi és szerzetesi hivatásokért. Az imasorozat záró szentmiséjét május 5-én mutatta be Varga László megyéspüspök.

A főpásztort és a zárandokokat ezalkalommal is dr. Nyéky Kálmán, a bazilika plébánosa; Werner Józsefné polgármester és Kintler Vince, az egyházközségi képviselő-testület vezetője köszöntötte. A világi elnök köszöntőjében felidézte az elmúlt hónapokban hallott tanításokat többek között az emberről, mint a Szentlélek templomáról, vagy a papok hídbéli szerepéről, melynek kapcsán a papoknak a hívő emberek életében betöltött hivatásáról elmélkedett.

A főpásztor anyák napjához kapcsolódóan Szűz Mária lelkületéről beszélt prédikációjában.

– Arra kérlek benneteket, hogy ha imádkoztok értünk, akkor imádkozzatok azért is, hogy a Szűzanya lelkülete a papok lelkületében is megjelenjen. A Szűzanya lelkületéről sok mindent lehet tanítani, egy prédikáció kerete szűk ahhoz, hogy ezt teljesen ki lehessen bontani, azonban néhány szempontot kiemelnék az ő életéből, lelkületéből, melyre nagy szüksége van a papságunknak, s természetesen nem-

csak a papjainknak, hanem mindenkinek is, aki tiszteli a Szűzanyát.

Az első, amit kiemelnék, az engedelmesség. Korunk lenézi az engedelmességet, infantilizmusnak, gyerekes dolognak tartja azt. Az önmegvalósítás korában nevetséges dolog engedelmeskedni. Azok a fiatalok, akik ma hivatást kapnak, már ebből a generációból jönnek. Nem érhető számukra, hogy mit jelent engedelmeskedni, s hogy az nem gyerekes dolog, hanem egy szabadon, szeretetből vállalt függés.

Jézus életében az engedelmesség nem katonai fogalom volt, s a Szűzanya életében sem az. Nem azt jelentette, hogy „parancs, értettem”, s hogy az angyal parancsol, elmondja Isten szavát, melyet Mária megért és megtesz. A Szűzanyának megmaradt a szabadság mozgáster. Amikor az angyali üdvözlést meghallgatja, akkor gondolkodóba esik. Van ideje gondolkozni, megmarad a szabadsága arra, hogy válaszolhasson.

Az engedelmesség a legnagyobb védelem a szellemi harcban. Annak, hogy Jézuson nem talált „fogást” a Sátán és nem tudta elbuktatni, az egyik titka az volt, hogy Jézus élete minden pillanatában engedelmeskedni akart az Atyának, élete minden pillanatában csak a mennyei Atyától akart függeni önként, szabadon, szeretetből. Ugyanez jellemző a

Máriás papok találkozója

SZÖVEG ÉS FOTÓ: BODÓ IMRE

A Máriás Papi Mozgalom tagjai Dombóváron tartották imádságos összejövetelüket. Németh Antal plébános szervezte meg a találkozót a kertvárosi Szent Imre Közösségi Házban, aki régóta tagja ennek a közösségnek. A résztvevők a Kalocsa-kecskeméti, Pécsi, Kaposvári és a Veszprémi Egyházmegyékből érkeztek. Felkeresték a Fekete István Múzeumot is, ahol Bodó Imre alapító bemutatta az emlékhelyet. Délután szentségimádással és szentmisével folytatódott a dombóvári találkozásuk programja.

Szűzanyára is. Önként, szabadon, szeretetből függővé tette magát a mennyei Atyától.

Ha minden alkalommal, amikor rájövünk arra, hogy kísértésben vagyunk, megtennénk ezt, s keresnénk Istent és a tőle való függést, akkor sohasem bukánk el a bűnben. Azonban elfelejtjük ezt, vagy nem is foglalkozunk vele, vagy csak nem akarunk függeni Istentől, „majd mi megoldjuk”. A Szűzanya lelkületében kiemelkedik számomra az engedel-

messég. Imádkozzatok olyan papokért, hivatásokért, akik így akarnak engedelmesek lenni, s akiknek minden vágyuk, hogy Istentől tegyék függővé az életüket. Arra vágynak, hogy életük minden percét az Istennel való szeretetkapcsolat határozza meg, mint a Szűzanyának.

A másik, amit kiemelnék a Szűzanya lelkületében, az a Krisztus-központúság. Az élete, miután megfogant méhében a magzat, teljesen Krisztus-központú lett, mind a mai napig. Minden dolgát az ő Fiának a léte, hogyléte, sorsa, halála és feltámadása határozta meg. Milyen gyönyörű lenne, ha az Egyházunkban sok olyan pap lenne, aki Krisztus-központú életet él. Akinek minden dolgát, gondolkozását, vágyait, cselekedeteit meghatározza a Krisztussal való kapcsolat. Szükségünk van ilyen papokra, szerzetesekre és keresztényekre, akiknek az életüket a Krisztussal való kapcsolat határozza meg. Akiknek életében az a döntő, hogy mit mondott Jézus, s mire mutatott példát. Mária Krisztus-központúvá vált nemcsak fizikailag, biológiailag, hanem lelkileg is.

Kérjük a közbenjárását, hogy adjon nekünk ilyen hivatásokat, akiket teljesen betölt a Krisztussal való szeretetkapcsolat – fogalmazott a megyéspüspök, majd a hitből fakadó örömről beszélt prédikációjában. A szentmise végén anyák napja ünnepéhez kapcsolódóan a megyéspüspök megáldotta az édesanyákat, akiknek vezetésével a papság és a zarándokok átvonultak a kegylvár alatt.

Templombúcsú, bérnyálás, keresztút-megáldás

SZÖVEG ÉS FOTÓ: BODÓ IMRE

Zalakaroson hármás ünnepséget tartottak Magyarország egyetlen Isteni Irgalmasság templomában április 7-én. Tíz évvel ezelőtt Balás Béla megyéspüspök emelte plébánia rangra Zalakarost, kiszakítva a Galamboki Plébánia területéből. Ennek oka volt, hogy városi rangot kapott a település és egyben idegenforgalmi központtá is vált. Az ünnepi szentmisét Varga László kaposvári püspök celebrálta, aki kilenc fiatalnak szolgáltatta ki a bérnyálás szentségét. A főpásztor szentbeszédében elsőként a bérnyálkozókhoz szólt: „Jézusnak szüksége van rátok! Ti a szeretet tanúi vagytok. Ott van szívetekben Isten szent lelke. Életek végéig munkálkodjon bennetek a szeretet! Azért imádkozom,

hogy boldogok legyetek a szeretetben” – mondta egyebek mellett a megyéspüspök. A búcsú szentmise végén dr. Háda László plébános ismertette a 10 éves plébánia életének legfontosabb állomásait, a templomok megújulását, harangok vásárlását, az új plébánia építését és a templomkertben lévő keresztút megvalósulását, melyet a püspök atya áldott meg. A beruházás Balázs Andrej zalakarosi főépítész tervei alapján, Farkas Ferenc Munkácsy-díjas szobrászművész samott képeivel, Csöndör Norbert kivitelezésében valósulhatott meg a hívek adományaiból, valamint Zalakaros város önkormányzatának és a Vállalkozók Szövetségének támogatásából. Mint azt Novák Ferenc polgármestertől megtudtuk: a területet az önkormányzat adta az egyházközségnek, parkosítását a későbbiekben folytatják.

Lelkünk a Lelkedben új arcot ölt...

A Magvető közösség 40 éves fennállásának hálaadó napja

SZÖVEG:

NÉMETHNÉ HORVÁTH EMÍLIA

Több mint százan regisztráltak a régi és új tagok közül arra a jubileumi napra, amely április 6-án került megrendezésre Nagykánizsán. A találkozás öröme töltötte be szívünket a közösségi házban, ahol az új tagok vendégelték meg a régieket, akiket meginterjúvoltam; hol élnek, mit csinálnak, mit jelent nekik ma a zene és a közösség. A Véghegyi család Angliából látogatott haza a találkozásért, többen jöttek Budapest és környékéről, itt volt Németh Mária Balatonfüredről, aki a közösség egyik indítója volt, Fliszár Károly atya volt plébánosunk Zalaegerszegről, Németh József atya, aki a Passiójátékban is szerepelt, Kéthelyről érkezett.

A Jézus Szíve-templomban dicsőítéssel folytatódott a program, amely már mindenki számára szólt. Közösségünk két éve tart dicsőítő alkalmakat, a református testvérekkel együtt, akik örömeinkre eljöttek most is. Közösségünk itt főként az újabb dicsőítő dalokból énekelt, több szóelő is elhangzott, amely közösségünknek is kihívást jelent, mint például a Kegyelmed épp elég, a Hűséges Isten, illetve a Te erőt adsz dal, amit Molnár Ákos káplán atya hegedült és énekelt. A tanúságtételeket Laskané Simonka Ágota, az egyik közösségindító tag és

lánya, Laskai Lilla kezdte, aki jelenleg tagja a közösségünknek. Így mindjárt a kezdetek és a jelen kapcsolata jelent meg előttünk. Beszéltek a közösség megtartó és formáló erejéről. Iván-

csits Tamással a zene mellett több színjátszás is összekötött bennünket, a Betlehem (Tamás írta és mi játszottunk benne) és a Passió, amit mi írtunk és ő énekelt fel a Jézus szerepet a CD-re, amelynek ősbemutatója 2000-ben volt a Somló-hegyen. Ennek a darabnak az aktualitása, hogy Tamásék Pécsen, a Tettyén virágvasárnap adták elő a Passiót, benne a mi Hozsanna és Megváltottal dalunkkal, amelyet Tamás itt a visszaemlékezés keretében elénekelt nekünk. Közben képeket vetítettünk a régi Passiójátékunkból, megható pillanatok voltak. Három fiatal anyuka, akik valaha egy-egy időszakban dominánsan kapcsolódtak a közösségünkhöz, élményeikről beszéltek: Timárné Németh Ildikó (lányom, aki a Magvető indulásakor állt fel először a kiságyában), Hans Eszter (aki a bérmeáldozása során lett tagunk), Dömötörffy Dóra (aki sok CD-nken énekelt és fuvolázott), mindhárman

rokonok lettek és mindhárman négy gyerekes anyukák. Végül a ma legaktívabb fiataljainkat: Gerócs Esztert és Kele Mátét faggatta Kóré Péter konferanszié.

Több nyelven csendültek fel a Medjugorje-dalok a dr. Rumszauer Miklós atya által vezetett szentségimádáson. Közösségünket Miklós atya vitte először Medjugorjébe 1998-ban, ahol a szentségimádás lelkülete nagyon megérintette a tagokat, és azóta tartunk minden hónapban zenés, elmélkedő szentségimádást. Ugyancsak ebben a blokkban hangzott fel a nemrég elhunyt Simon András grafikusművész barátunk kedvenc dala a Bárányom, Bárányom, alatta képek a zarándoklatainkról. Lélekben búcsúztunk tőle.

A hálaadó szentmisénket Várnai László atya celebrálta, szónokunk Bojtor Róbert atya volt Miklósfáról, aki a közösségünk első három évében minden hónap első vasárnapján Inkén, mint ministráns gyermek szolgált az oltárnál, mi meg a gitáros zenénkkal. A zsúfolásig megtelt templomban

örömmel hálával csendült fel az utolsó dal is: „A szívem áld és hála tölti el, mily nagy vagy te!”

A közösség örömnéplése a Medgyaszay-házban folytatódott, ahol svédasztalos vacsora után közösségünk a Legyetek jók, ha tudtok dal magvetős átíratával köszöntötte a régi tagokat, majd hatalmas meglepetésben volt részünk férjemmel, Imrével. Magastörzsű korallberkenyével lepett meg bennünket közösségünk, ami egy csodás fa. Ez lesz a közösségünk fája. Aztán jöttek az ajándékok sorban; alig hittünk a szemünknek, mert ekkora szeretetet nem lehetett könnyek nélkül megélni, pláne nem, amikor a kis üvegbe berakott szívecskék, amin a közösség tagjainak nevei voltak, úgy fordultak, mikor kézbe vettem, hogy csak egy név látszott, a többi szív háttal volt, ez a név Simon András... Én is készültem minden tagnak kis ajándékkal, egy-egy gravírozott tollal a nap emlékére. A program asztaltársaságok vetélkedőjével folytatódott, Saffer Szilvi remek ötletei alapján, a Magvető közösség életéből kellett eseményeket időrendbe

rakni, totót tippelni, mesét írni. Az estet remek hangulatú Petróleumlámpa c. blokkal zártuk, amelyet Dominik Árpi állított össze és a közösség zenészeiből alakult alkalmi zenekar adott elő, mi meg a kivetített szövegekkel tudtunk bekapcsolódni a régi dalokba.

Hála és köszönet minden tagnak, akik bármit is tettek ezért a szép napért! A fent említettek mellett meg kell említenem Fodor Balázst és Krisztát, akik motorjai voltak a napnak! Köszönjük a Kaposvári Püspökség nagylelkű támogatását, a Nagykanizsai Jézus Szíve plébánia anyagi és lelki támogatását, Nith Ferinek a finom falatokat, Szalai Ferinek a terítőket, szalvétákat! Isten áldja meg önzetlen szeretetüket!

Istent dicsérve, megpróbálunk töretlen lelkesedéssel szolgálni továbbra is: „Dicsőítve szent nevedet, lelkünk a Lelkedben új arcot ölt!”

Mesterséges intelligencia és a szív bölcsessége: a teljesen emberi kommunikációért

Kedves Testvéreim!

Az úgynevezett „mesterséges intelligencia” rendszereinek fejlődése, melyről a béke világnapjára írt legutóbbi üzenetemben is szóltam, gyökeresen megváltoztatja a tájékoztatást és a kommunikációt is, rajtuk keresztül pedig a társadalmi együttélés alapjait. Ez a változás nemcsak a szakembereket érinti, hanem mindannyiunkat. Az, ahogyan egyre gyorsabban terjednek a csodálatos találmányok, amelyek működése és a bennük rejlő lehetőségek legtöbbünk számára megfelfedhetetlenek, a lelkesedés és a zavarodottság között ingadozó csodálkozást vált ki, és elkerülhetetlenül szembesít alapvető kérdésekkel: mi is az ember, mi a különlegessége, és milyen jövője lesz a homo sapiensnek nevezett fajunknak a mesterséges intelligenciák korában? Hogyan maradhatunk teljes egészében emberek és a folyamatban lévő kulturális változásokat hogyan fordíthatjuk a jó irányába?

A szívből kiindulva

Mindenekelőtt érdemes megvizsgálni a terepet a katasztrófát kiáltó olvasatoktól és azok bénító hatásaitól. Romano Guardini már egy évszázaddal ezelőtt arra szólított fel a technológiáról és az emberiségről elmélkedve, hogy ne legyünk mereven elutasítók az „újjal” szemben, és ne próbáljunk „megőrizni egy eltűnésre ítélt szép világot”. Ugyanakkor prófétai módon figyelmeztetett: „A változásban van a helyünk. Ennek a folyamatnak részeseivé kell válnunk, mindenkinek a maga helyén [...], őszintén ragaszkodva hozzá, de megvesztegethetetlen szívvel érzékenyen maradván mindarra, ami benne romboló és embertelen.” És így zárta: „ezek, igaz, technikai, tudományos, politikai természetű problémák; de csakis az emberből kiindulva lehet megoldani őket. Mélyebb lelkeséggel, új szabadsággal és új belső világgal rendelkező új embertípusnak kell kialakulnia.”[1]

Korunkban, melyet az fenyeget, hogy technológiában gazdag, emberségben viszont szegény lesz, eszmefuttatásunknak az emberi szívből kell kiindulnia.[2] Csak akkor tudjuk értelmezni korunk újításait és csak akkor tudjuk újra felfedezni a valóban emberi kommunikációhoz vezető utat, ha spirituális nézőpontot sajátítunk el és visszanyerjük a szív bölcsességét. A szív, melyet bibliai értelemben a szabadság és az élet legfontosabb döntéseinek középpontjaként értelmezzünk, a teljesség és az egység szimbóluma, de érzelmeket, vágyakat, álmokat is magába foglal, mindenekelőtt pedig

az Istennel való találkozás helye az emberben. A szív bölcsessége tehát az az erény, amely lehetővé teszi számunkra az egész és a részek, a döntések és következményeik, az erősségek és a gyengeségek, a múlt és a jövő, az én és a mi összekapcsolását.

A szívnek ezt a bölcsességét megtalálhatják azok, akik keresik, felismerhetik, akik szeretik; megelőzi azokat, akik vágnak utána és megkeresi azokat, akik méltók rá (vö. Bölcs 6,12–16). Azokkal van, akik megfogadják a tanácsot (vö. Péld 13,10), akik tanulékony szívűek, akik halló szívűek (vö. 1Kir 3,9). Ez a bölcsesség a Szentlélek ajándéka, vele válik lehetővé, hogy Isten szemével lássuk a dolgokat, megértsük az összefüggéseket, a helyzeteket, az eseményeket, és felfedezzük értelmüket. E bölcsesség nélkül az élet izetlenné válik, mert éppen a bölcsesség (sapientia) – amely latinul az íz (sapor) szóval hozható kapcsolatba – adja az élet ízét.

Lehetőségek és veszélyek

Ezt a bölcsességet nem várhatjuk el a gépektől. Bár a tudományos szakirodalomban használt mesterséges intelligencia kifejezés mára már felváltotta a helyesebb kifejezést, a gépi tanulást (machine learning), magának az „intelligencia” szónak a használata félrevezető. Kétségtelen, hogy a gépek mérhetetlenül nagyobb kapacitással rendelkeznek az adatok tárolására és összekapcsolására, mint az ember, de azok értelmezésére az ember és csakis az ember képes. Nem arról van tehát szó, hogy a gépektől emberi viselkedést várunk el. Sokkal inkább arról, hogy az embert fel kell ébreszteni az álomból, amelybe a mindenhatóság téveszméje ringatja, amikor teljesen autonóm és önreferenciális lénynek hiszi magát, aki megszabadult minden társadalmi köteléktől és megfeledezett teremtményi mivoltáról.

Valójában az ember minden korban megtapasztalta, hogy nem elég önmagának, ezért minden eszközzel próbálta legyőzni kiszolgáltatottságát. Kezdeve a legkorábbi, őskori tárgyaktól, melyeket a kéz meghosszabbításaként használtak, a beszéd kiszélesítésére alkalmas médian keresztül napjainkra eljutottunk a legfejlettebb gépekig, melyek a gondolkodás segédeszközeként működnek. Mindegyiket megfertőzheti azonban az az ősi kísértés, hogy Isten nélkül Istenhez hasonlóvá váljunk (vö. Ter 3), vagyis hogy saját erőből akarjuk meghódítani azt, amit valójában Isten ajándékeként elfogadnunk kellene és másokkal való kapcsolatunkban megélnünk.

A szív irányultságától függően válik minden az ember kezében lehetőséggé vagy veszéllyé. Még a test is, mely a kommunikáció és a közösség helyének teremtetett, az agresszió eszközevé válhat. Hasonlóképpen lehet az emberiség bármely technikai fejlesztése a szeretetteljes szolgálat vagy az ellenséges uralkodás eszköze is. A mesterséges intelligencia rendszerei hozzájárulhatnak ahhoz, hogy megszabaduljunk a tudatlanságtól, és megkönnyíthetik a különböző népek és generációk közötti információcserét. Hozzáférhetővé és érthetővé tehetik például a régmúlt időkben leírt hatalmas tudásanyagot, vagy lehetővé válhat segítségükkel az emberek számára az általuk nem ismert nyelveken való kommunikáció. Ugyanakkor eszközeivé válhatnak a „kognitív környezetszennyezésnek” is, a valóság eltorzításának, részben vagy teljesen hamis narratívák mentén, melyeket sokan mégis úgy hisznek el – és oszтанak meg –, mintha igazak lennének. Elég, ha a dezinformáció problémájára gondolunk, mellyel évek óta találkozunk az álhírek (fake news) formájában,[3] és amely manapság a deep fake-et használja fel, azaz olyan képek létrehozását és terjesztését, amelyek tökéletesen hihetőek, de hamisak (ilyenek én is voltam már célpontja), vagy olyan hangüzeneteket, amelyek egy személy hangját felhasználva olyan kijelentéseket adnak a szájába, amelyeket ő soha nem mondott. Az eme programok alapjául szolgáló szimuláció hasznos lehet bizonyos speciális területeken, de visszássá válik, amikor eltorzítja a másokkal és a valósággal való kapcsolatot.

Már saját bőrünkön tapasztaltuk a mesterséges intelligencia első hullámának, a közösségi médiának az ambivalens jellegét, a benne rejlő lehetőségek mellett a kockázatait és káros vonásait is. A generatív mesterséges intelligencia második szintje vitathatatlan minőségi ugrást jelent. Ezért fontos, hogy képesek legyünk megérteni, kézben tartani és szabályozni azokat az eszközöket, amelyek rossz kezekben negatív folyamatokat indítanak el. Mint semmi, ami az ember elméjéből születik és keze közül kerül ki, az algoritmusok sem semlegesek. Ezért megelőző jelleggel kell fellépni, olyan etikai szabályozási modelleket javasolva, amelyekkel megfékezhető a mesterséges intelligencia rendszereinek káros és diszkriminatív vagy társadalmilag igazságtalan hatásai, és megakadályozható azoknak a pluralizmus csökkentésére, a közvélemény polarizálására vagy egy kizárólagos gondolko-

dásmód kialakítására irányuló felhasználása. Ezért megismétlem felhívásomat, és sürgetem „a nemzetközi közösség együttműködését egy olyan kötelező erejű nemzetközi egyezmény megkötése érdekében, amely szabályozza a mesterséges intelligencia fejlesztését és használatát annak változatos formáiban”. [4] De a szabályozás önmagában, mint az élet más területein, nem elegendő.

Növekedés az emberségben

Arra kaptunk meghívást, hogy együtt növekedjünk, emberségben és mint emberiség. Az a kihívás áll előttünk, hogy minőségi ugrást tegyünk, hogy meg tudjunk felelni egy összetett, soknemzetiségű, pluralista, sokvallású és multikulturális társadalomnak. Rajtunk múlik, hogy elgondolkodunk-e az új kommunikációs és tudáseszközök elméleti fejlődéséről és gyakorlati alkalmazásáról. Az adódó nagyszertű lehetőségek mellett fennáll annak veszélye, hogy mindenből absztrakt számítás lesz, mely az embereket adatokká, a gondolkodást sémává, a tapasztalatot esetté, a jót haszonná silányítja, végül pedig tagadja minden egyes embernek és személyes történetének egységét, statisztikai adatok sorozatává oldva fel a valóság konkrétságát.

A digitális forradalom szabadabbá tehet bennünket, de akkor biztosan nem, ha – a ma ismert kifejezéssel – visszhangkamrákba (echo chamber) zár be. Ilyenkor azt kockáztatjuk, hogy ahelyett, hogy növelnénk a tájékoztatás pluralizmusát, belevesszünk egy névtelen mocsárba, a piac vagy a hatalom érdekeinek engedelmeskedve. Elfogadhatatlan, hogy a mesterséges intelligencia használata név nélküli gondolkodáshoz, nem hitelesített adatok összegyűjtéséhez, kollektív szerkesztői felelőtlenséghez vezessen. Valójában bármennyire is hasznos lehet a gépek számára, ha a valóságot nagy adatokban jelenítjük meg, a dolgok igazsága jelentős veszteséget szenved, ami akadályozza a személyek közötti kommunikációt, és azzal fenyeget, hogy maga az emberségünk sérül. A tájékoztatás nem

választható el az egzisztenciális kapcsolattól: a testet, a valóságban való létezés feltételezi; nemcsak az adatok, hanem a tapasztalatok között is kapcsolatot kíván létesíteni; arcot, tekintetet, együttérzést és megosztást követel. Gondolok itt a háborúkról szóló tudósításokra és a „párhuzamos háborúra”, amelyet dezinformációs kampányok révén folytatnak. És arra is, hogy hány riporter sérül vagy hal meg a harcmezőn azért, hogy láthassuk, amit ők láttak a helyszínen. Mert csak akkor érthetjük meg a háború abszurditását, ha közvetlenül értesülünk a gyermekek, nők és férfiak szenvedéséről. A mesterséges intelligencia alkalmazása akkor tud majd pozitívan hozzájárulni a kommunikációhoz, ha nem szünteti meg az újságírás szerepét ezen a területen, hanem éppen ellenkezőleg, kiegészíti azt; ha növeli a kommunikáció szakmaiságát és annak minden résztvevőjét felelősséggel ruházza fel; ha minden embernek visszaadja a kritikára képes alany szerepét a kommunikáció folyamatában.

Kérdések a ma és a holnap számára

Felmerül tehát néhány kérdés: hogyan lehet világszerte megvédeni a kommunikáció és a tájékoztatás területén dolgozók, valamint a felhasználók szakmaiságát és méltóságát? Hogyan garantálható a platformok közötti átjárhatóság? Hogyan biztosítható, hogy a digitális platformokat fejlesztő vállalatok ugyanúgy felelősséget vállaljanak az általuk terjesztett és számukra profitot termelő tartalmakért, mint a hagyományos médiaszolgáltatók? Hogyan lehet átláthatóbbá tenni az indexelést és az indexelés eltávolítását végző algoritmusok és keresőmotorok mögött álló kritériumrendszert, amelyek alapján embereket és véleményeket, történeteket és kultúrákat felértékelnek vagy eltörölnek? Hogyan biztosítható az információs folyamatok átláthatósága? Hogyan lehet elérni, hogy látszódjon az írásközösség, nyomon követhetőek legyenek a források, megakadályozva az anonimitásba rejtőzést? Hogyan lehet egyértelművé tenni, hogy egy kép vagy videó ábrázol vagy szimulál egy

eseményt? Hogyan lehet megakadályozni, hogy a források egy kizárólagos, algoritmikusan generált gondolkodásmódra redukálódjanak? Hogyan lehet ehelyett olyan környezetet kialakítani, amely megőrzi a pluralizmust és megjeleníti a valóság összetettségét? Hogyan tehetjük fenntarthatóvá ezt a nagy erejű, drága és rendkívül energiaigényes eszközt? Hogyan tehetjük elérhetővé a fejlődő országok számára is?

Az ezekre és más kérdésekre adott válaszokból derül majd ki, hogy a mesterséges intelligencia terjedése információs dominancián alapuló új érdekcsoportok kialakulásához vezet-e, ami a kizsákmányolás és az egyenlőtlenség új formáit hozza létre; vagy éppen ellenkezőleg, nagyobb egyenlőséghez, elősegítve a helyes tájékoztatást és a mai korszakváltás mélyebb tudatosítását, támogatva az emberek és népek különböző igényeinek meghallását egy artikulált és pluralista információs rendszerben. Egyfelől egy új rab-szolgaság rémképe sejlik fel, másfelől nagyobb szabadság elnyerése jelenik meg a láthatáron; egyfelől annak a lehetőségnek, hogy kevesek há-tározzák meg mindenki gondolkodását, másfelől azé, hogy mindenki részt vehet a gondolkodás kialakításában.

A válasz egyelőre nyitott, rajtunk múlik. Az emberen múlik a döntés, hogy algoritmusok zsákmányává válik vagy a szívét szabadsággal táplálja, ami nélkül nem tudunk bölcsességben növekedni. Ez a bölcsesség az idő okos hasznosításával és a sebezhetőség elfogadásával érlelődik. A nemzedékek közötti szövetségben, a múlt emléket őrzők és a jövőképpel rendelkezők közötti szövetségben növekszünk. Csak közösen növelhetjük képességünket arra, hogy tudjunk megkülönböztetni, hogy éberek legyünk, hogy a dolgokat a beteljesülésük felől lássuk. Hogy ne veszítsük el emberségünket, keressük a mindent megelőző Bölcsességet (vö. Sir 1,4), aki a tiszta szíveket átjárva készíti fel Isten barátait és a prófétákat (vö. Bölcs 7,27): ez a Bölcsesség segítsen bennünket, hogy a mesterséges intelligencia rendszereit is a teljesen emberi kommunikációhoz igazítsuk.

Kelt Rómában, a Lateráni Szent Jánosnál,
2024. január 24-én.

Ferenc

JEGYZETEK:

- [1] Lettere dal lago di Como, Morcelliana, Brescia, 2022, 95–97.
- [2] Összhangban az ezt megelőző tömegtájékoztatási világnapi üzenetekkel, amelyek témája: az emberekkel ott és úgy találkozni, ahol és ahogyan vannak (2021), a szív fülével hallgatni (2022) és szívvel szóljunk (2023).
- [3] Vö. „Az igazság szabadabbá tesz benneteket (Jn 8,32). Az álhírek és a békét szolgáló újságírás”. Üzenet a tömegtájékoztatás 52. világnapjára, 2018.
- [4] Üzenet a béke 57. világnapjára, 2024. január 1., 8.

Ferenc pápa a magyar zarándokokhoz

„A béke akkor születik meg, amikor úgy döntök, hogy megbocsátok”

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ FERENC PÁPA 2023. ÉVI MAGYARORSZÁGI APOSTOLI LÁTOGATÁSÁNAK ELSŐ ÉVFORDULÓJÁN – 2024. ÁPRILIS 23–25. KÖZÖTT – NEMZETI ZARÁNDOKLATOT HIRDETETT RÓMÁBA. AZ ESEMÉNY CSÚCSPONTJAKÉNT ÁPRILIS 25-ÉN DÉLELŐTT A SZENTATYA FOGADTA A MAGYAR ZARÁNDOKOKAT A VATIKÁNI VI. PÁL TEREMBEN. BESZÉDÉBEN ARRA BUZDÍTOTT, HOGY AZ IMÁDSÁGBAN MEGTALÁLT ERŐ RÉVÉN KÖVESSÜK NÉPÜNK SZENTJEINEK PÉLDÁJÁT.

Az eseményen részt vett Erdő Péter bíboros, prímás; Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke; Udvardy György veszprémi érsek, az MKPK elnökhelyettese; Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek; Ternyák Csaba egri érsek; Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita; az MKPK jelen lévő további tagjai – köztük Varga László kaposvári megyéspüspök –, Sulyok Tamás köztársasági elnök, valamint Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes.

A VI. Pál termet Szent VI. Pál pápa építtette 1971-ben, tervezője Pier Luigi Nervi volt. A

teremben található Pericle Fazzini A feltámadás című monumentális szobra; üvegablakait Hajnal János tervezte. Ferenc pápa itt tartja a kihallgatásokat. A VI. Pál teremben ezúttal csak a magyar zarándokokkal találkozott a Szentatya. Ferenc pápa az esemény előtt Sulyok Tamás köztársasági elnököt és feleségét fogadta magánkihallgatáson. A pápa megérkezve a terembe beszédet mondott a zarándokok előtt; szavait Vértessaljai László SJ, a Vatikáni Rádió magyar szerkesztőségének vezetője tolmácsolta. Ferenc pápa beszéde elején magyarul köszöntötte a zarándokokat: „Isten hozott benneteket!” Az alábbiakban Ferenc pápa beszédének teljes fordítását közreadjuk. Kedves testvéreim, jó napot kívánok! Szeretettel köszöntök mindenkit! Isten hozott! Köszöntelek benneteket, akik eljöttetek, hogy megerősítsétek Péter utódához való

kötődéseket és hogy hitvallást tegyetek ebben a húsvéti időben, amelyben a feltámadott Úr világossága megvilágosít bennünket, olyan reményt nyújtva, amely nem okoz soha csalódást. Egy évvel a magyarországi apostoli látogatásom után zarándokoltatok ide. Még mindig nagy hálával hordozom szívemben a szép emlékeket. Úgy érkeztem közétek, mint zarándok, testvér és barát – ezért öröm számomra ma így visszaemlékezni a veletek töltött napokra. Budapestre, a hidak és a szentek gyönyörű városába zarándokként mentem el, hogy együtt imádkozzam veletek. Imádkozni Európáért, „a béke építésének vágyáért, hogy a következő nemzedékeknek a remény jövőjét nyújtsuk, ne a háborút; egy bölcsökkel és nem sírokkal teli jövőt; egy testvérekkel és nem falakkal teli világot!” (Regina Caeli, 2023. április 30). Imádkoztam szeretett nemzetetekért, amely egy évezred óta lakja azt a vidéket, megtermékenyítve azt Krisztus evangéliumának hirdetésével és megélésével. Kívánom azt, hogy az imádságban találjátok meg mindig az erőt, az elszántságot, hogy még a jelenlegi történelmi körülmények között is követhessétek a népetekből sarjadt szentek és boldogok példáját.

A Feltámadott, megjelenve tanítványai között, az ő békéjét adta nekik. Ne felejtsetek el, kedves testvérek, hogy ennek a nagy ajándéknak a megvalósítása mindannyiunk szívében kezdődik el; a lakásom ajtaja előtt, amikor még mielőtt kilépnék, eldöntöm, hogy a napomat a béke embereként szeretném megélni, azaz békében kívánok élni másokkal.

A béke akkor születik meg, amikor úgy döntök, hogy megbocsátok, még akkor is, ha ez nehéz, viszont ez örömmel tölti el a szívemet.

Ismételen rábízom az Egyház életét országokban a Magna Domina Hungarorum – Mária, Magyarok Nagyasszonya, Szent István, Szent László, Szent Erzsébet, Szent Imre és minden magyar szent és boldog közbenjárására, hogy erősödjön meg a tanúságtétel buzgóságában és az igehirdetés örömeiben.

Nemcsak mint zarándok, hanem mint testvér is akartam hozzátok jönni. Különösen a veletek való találkozásban, kedves püspök testvérek, papok és szerzetesek. Arra bátorítottalak, hogy életviteletek és életstílusotok legyen „Isten stílusa”, amely a gyengédségben, a közelségben és az együttérzésben mutatkozik meg. Ebben segítenek benneteket a közelmúlt példái az üldöztetés idejéből, mint például Boldog Apor Vilmosé, akinek közelsége és a menekült nők védelme miatt életével kellett fizetnie. Vagy Meszlényi Zoltáné, aki élete utolsó pillanataig nagy odaadással végezte szolgálatát. És hogy feledkezhetnének meg a fiatal Brenner János atyáról? Gyöngédségtől és lelkipásztori buzgalomtól hajtva indult el vigaszt nyújtani és szentségekkel ellátni egy állítólagos beteget, nem sejtve, hogy ez csapda volt, és hogy barbár módon meg fogják gyilkolni. Vagy Salkaházi Sára,

aki a zsidók deportálása idején együttérezve az áldozatokkal, velük együtt a pesti Szabadság híd alatt vértanúságot szenvedett. Ezek a példák bátorítsanak benneteket arra, hogy ti is hasonlóan viszonyuljatok a rátok bízottakhoz.

Végül pedig barátként akartam együtt lenni veletek. Különösen nagy örömmel emlékszem, kedves fiatalok, a veletek való találkozásra. Továbbra is arra szeretnék bátorítani benneteket, hogy folytassátok a párbeszédet a benneteket megelőző nemzedékekkel. Beszélgetsetek nagyszüléitekkel, népetek idősebbjeivel! Keressétek a gyökereiteket, mivel ezzel szilárd alapokat fogtok lerakni a jövőre nézve! A gyökereitek ápolásával képesek lesztek bizalommal tekinteni előre, megerősödve az életet adó értékekben: a családban, az egységben és a békében. Tetszik ez az annyira evangéliumi közmondásotok: „Jobb adni, mint kapni.” Valóban így van: az ónatadás által az ember megtalálja saját magát, és így az élete nem marad üres.

Barátként találkoztam szenvedő emberekkel is: menekültekkel, szegényekkel, kirekesztett emberekkel. Köszönöm nektek, hogy nyitott szívetek van az ukrán menekültek iránt, akik a háború miatt hagyták el hazájukat. És nagyra értékelem a társadalom periferiáján élők integrálására tett erőfeszítéseiteket is.

Kedves testvéreim, köszönöm a közelségeket és a szereteteket! Járjuk együtt az Úr útját „húsvéti” emberekként, és ismerjük fel őt a kenyértörésben, az eucharisztikus lakomában és az éhezők asztalánál; az igében és a másokkal való találkozásban. Köszönöm a Krisztushoz való hűségeket, amely megnyilvánul a hit tanúságtételében, az ökumenizmus megélésében, a felebarátokkal való kapcsolataitokban, a befogadó szeretetben – még azok iránt is, akik különbözőek –, a minden emberi élet iránti tiszteletben és környezetért való felelős gondoskodásban.

Szívemből megáldalak, a Szűzanya oltalmazzon benneteket. Isten, áldd meg a magyart!

És kerlek, imádkozzatok továbbra is értem. Köszönöm!

Az audiencia végén Veres András püspök, az MKPK elnöke a pápalátogatásról készült díszkötet olasz nyelvű változatát adta ajándékba az egyházfőnek. A Szentatyát köszöntötték az MKPK tagjai; Szocska Ábel nyiregyházi görögkatolikus megyéspüspök mellkeresztjét Ferenc pápa megcsókolta.

A Szentatya ezt követően körbement, és köszöntötte a zarándokokat, miközben a magyar hívek a pápai himnuszt, a Boldogasszony Anyánk, az Isten, hazánkért és a Mennyei Királyné Asszonya kezdetű népéneket, valamint a görögkatolikus Feltámadt Krisztus éneket énekelték.

Az audiencia végén az MKPK tagjaival, a magyar egyház képviselőivel és Ferenc pápával közös csoportkép készült.

A zarándokok ezután átmentek a Szent Péter-bazilikába, ahol Erdő Péter bíboros, prímás mutat be szentmisét a Cathedra Petri oltárnál.

A pápai beszéd fordítása:

Szentszéki Sajtóközpont

Fotó:

Merényi Zita; Vatican News; Vatican Media Baranyai Béla/Magyar Kurír

(A Magyar Kurír cikke nyomán)

Lelki nap Zalaszabaron

SZÖVEG: CSATÓ LÁSZLÓNÉ

Lelki napot szerveztek a Szent Gellért Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda Sík Sándor Tagintézményében a nagyhéten. Az alsó tagozatos tanulók Nyulné Németh Erika hitoktatóval a bűnbánati liturgia színével terített „asztalon” összefoglalták a nagyhét eseményeit a fontos állomásokat tartalmazó képek segítségével. Tapintással, szaglással, izléssel azonosították a húsvéti ünnepkör jelképeit. Ezt követően kézműves foglalkozáson az ünnep eseményeit felsoroló forgókat készítettek a gyerekek. A felső tagozatosok Sifter Gergő püspöki biztossal elmélkedtek végig húsvét történetét. A Gergő atya által bemutatott kisfilm segítségével kiemelték a szeretet, a megbocsátás és az egymás iránti türe-

lem fontosságát. A továbbiakban Nagy-Kálsecz Mariann főigazgató asszony foglalkozott a diákokkal, aki interaktív játékokkal, versenyfeladatokkal tette változatosabbá a délelőtti. A nap csúcspontja a szentmise volt, mely

előtt mindenkinek lehetősége volt szentgyónásra. Gergő atya a szentmisében is visszatért a nap kiemelt gondolataira. A gyerekek segítségével felelevenítésre került mindaz, ami elvezetett Jézus Krisztus keresztre feszítéséhez. A mise végén

A gyermek az élet biztosítóka és nem a felnőttek játékszere...

SZÖVEG: DR. MÁTRAI MÁRTA

A KÖZELMÚLTBAN TÁRGYALTA AZ ORSZÁGGYŰLÉS A GYERMEKVÉDELMI TÖRVÉNYEK SZIGORÍTÁSÁT; KÖZTŰK AZT A TÖRVÉNYJAVASLATOT, AMELYNEK CÉLJA A GYERMEKEK VÉDELME AZ INTERNETES PORNOGRÁF TARTALMAK ELÉRHETŐSÉGÉNEK KORLÁTOZÁSÁVAL. AZ ALÁBBIKBAN DR. MÁTRAI MÁRTA, AZ ORSZÁGGYŰLÉS HÁZNAGYÁNAK FELSZÓLALÁSÁT KÖZÖLJÜK:

„Bizony, az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom.” Zsoltárok könyve 127:3

Tisztelt Országgyűlés! Az előttünk fekvő törvényjavaslatok tartalmának szigorítását egy ezeréves, erkölcséből kiforduló világszemlélet írta elő a törvényhozó számára. Olyan időket élünk, amikor a civilizált szokásrend érdekében törvénybe kell foglalnunk olyan alapvető tényeket, hogy az anya nő, az apa férfi, a gyermek pedig még olyan védtelen

ember, akinek egészséges felnövekedése a felnőttek felelőssége.

A kereszténység ezeréves parancsai omlanak össze szemünk előtt Európában. A mai napon tárgyalt T/8217-es törvényjavaslat csomaggal egy újabb kaput kívánunk bezárni azon önképzavaros, unatkozó felnőttek előtt, akik aljas módon, előre kitervelt szándékkal véd-

telen gyermekkorúak szexuális zaklatásán mesterkednek. A mostani törvénymódosítás a gyermekek fokozottabb védelmének azt a nézőpontját erősíti meg, hogy a gyermekek egészséges felnőtté válása az egész magyar társadalom érdeke. A betervezett internetes pornográf tartalmak korlátozásáról szóló T/8218-as törvényjavaslat pedig lezárja az útját a gyermekeket érintő elferdült nemi propagandának. A törvényjavaslat általános indokolása helyesen mutat rá arra, hogy a pornográf tartalmak milyen káros hatást gyakorolnak a kiskorúakra.

Megdöbbenőek és elfogadhatatlanok azok a tények, hogy már 8 éves gyerekek is találkozhatnak az interneten szexuális tartalmú honlapokkal. Helyesnek és fontosnak tartom a jogalkotó azon szándékát, hogy a törvény erejével és szigorával kötelezi a szolgáltatót arra, hogy mindent köteles megtenni annak érdekében, hogy a gyermekkorúak ne férhessenek hozzá a pornográf tartalmakhoz.

Kétségtelen, hogy a világban ma gyakran feltűnnek torz igények. Az unalom is új szokásokat talál ki magának, de az erkölcsi rend védekezik, a jövőért érzett felelősség még ott él gondolataink mélyén. Ennek a felelősségvállalásnak jogszabályi lenyomata az előttünk fekvő törvényjavaslat. A kiindulópont egyszerű: A gyermek a magyar élet

különösen felemelő volt, mikor az egész iskola közösen énekelte a Ne félj, mert megváltottalak kezdetű éneket.

A délután folyamán imasétára került sor. Zalaszabar településen kihelyezett keresztet és a kápolna adták az álló-

máshelyeket. Minden állomáson egy-egy feladatot kellett teljesíteni a gyerekeknek, többek között volt képkirakó, keresztút állomásainak sorrendbe rakása, közös ima elmondása és keresztbe ütött szöveget is el kellett távolítaniuk a gyermekeknek,

miközben egy-egy fogadalmat is tettek. Molnár Valéria hitoktató vezetésével keresztutat is jártunk.

Mindezek a programok lehetőséget adtak tanulóinknak arra, hogy átéljék, megérezzék a húsvét üzenetét.

biztosító, kultúránk továbbvivője és nem a felnőtt emberek játékszere.

Ha csak ennyit megértene a képviselőtársak itthon és a nagyvilágban, akkor megértettek már mindent, ami ennek a törvényi szigorításnak létrejöttét és mai módosítását megkívánja. „A gyerek szent és sérthetetlen, a felnőtteknek pedig az a dolguk, hogy a gyerekeket bármi áron megvédjék. Azt akarjuk, hogy hagyják békén a gyerekeinket, mert ami sok, az sok. Efféle dolgoknak semmi, de a világon semmi keresnivalójuk nincs Magyarországon és különösen nincs az iskoláinkban” – fejtette ki Orbán Viktor miniszterelnök a magyar társadalom többségének akarátát.

A gyermek még bizik a felnőttekben, azok segítőkészségében, tekintélyében és jóindulatában. Ezt a bizalmat lerombolni a legnagyobb merénylet, amit egy társadalomban elkövethetnek.

A polgári kormány a nemzedékek szövetségére építi politikáját. Feltehetjük a kérdést, hogy milyen jövő lenne az, amelyben megbántott, félrevezetett, téves nemi szerepekben gondolkodó, kiszolgáltatott, a felnőttek iránt bizalmatlan gyermekek nőnének fel?

Az előttünk fekvő törvényjavaslat módosításai a társadalom önvédelmének szigorú kifejeződésai. A gyermekeinket meg kell védeni a fizikai és lelki erőszaktól, a rossz bánásmódtól, a szexuális visszaélésektől, különösen a pedofiliától. Ezek forrásvidéke a hazug beszéd, a téves tájékoztatás, a tévutakra vezető önismereti reklám, és a felnőtt társadalom gondoskodási kötelezettségének elmaradása.

Ezen a területeken tartalmaz szigorítást a most beterjesztett törvényjavaslat a gyermekvédelem minden területén a gyámságtól, a művelődésen át a sportig. Különösen a büntető törvény területén. A magyar szabályozás eddig is rendkívül széles körben sorolta fel mindazt, ami a gyermekek védelmét szolgálta. Mindenkinek tudomásul kell vennie, hogy annak a felnőttnek, aki 18 év alatti gyermekek sérelmére a Büntető Törvénykönyvben nevesített bűncselekményeket elköveti, nincs megbocsátás, nincs kegyelem.

Erről szólnak a törvényi kedvezmények kizárásai, mint az elévülés, és a feltételes szabadságra bocsátás. Továbbá a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesítés tilalma.

Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Az Európai Unió Alapjogi Chartája a szülők jogaként rögzíti, hogy a gyermekek számára a saját vallási, világnézeti vagy pedagógiai meggyőződésüknek megfelelő nevelést biztosítsanak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előterjesztés a legátfogóbb változtatást a Gyermekvédelemről és a Gyámügyi igazgatásról szóló Törvénnyel kapcsolatban tartalmazza. Szigorítja az intézményi rendszernek és az ott dolgozóknak az ellenőrzési feltételeit. A munkavégzés feltételeként új szabályozást vezet be, annak érdekében, hogy szélesítse a gyermekek jogi védelmét. Ezt szolgálja az alkalmazottak pszichológiai és megbízhatósági vizsgálata, valamint kifogástalan

életvitelük ellenőrzése is. Kiemelendő, hogy a tervezet szigorítja az évről-évre népszerűbbé váló gyermektáborok szervezésének és működtetésének a feltételeit.

A gyermekek ilyen élethelyezetekben fokozottabban kiszolgáltatottak és ez indokolja védelmük érdekében a szigorítást. Nagyon helyesnek tartom, hogy a tábor szervezőjére, lebonyolítójára és az adott táborban közreműködőkre nézve kötelező, hogy erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkezzenek. A tervezet bővíti a Nemzeti Védelmi Szolgálat ellenőrzési jogkörét az állami, az egyházi és nem állami, valamint nevelőszülői rendszerben működtetett intézményeknél, ami ugyancsak erősíti a gyermekvédelem jogi hátterét. Kiemelendő a tervezet Büntető törvényt érintő módosítása, amely szerint, ha valaki gyermek sérelmére követ el szexuális indíttatású bűncselekményt,

nem bocsátható a kiszabott büntetésből feltételes szabadságra és nem kaphat többé erkölcsi bizonyítványt sem. Fontos a tervezet biometrikus és bűnügyi nyilvántartást módosító része is, mely szerint az Európai Unió országaiban elítélt pedofilokat is nyilvántartásba veszik, a hazai nyilvántartás működtetése mellett.

Tisztelt Országgyűlés! A tervezet a gyermekvédelem intézményi rendszerének fokozott ellenőrzésével, a gyermek jogainak bővítésével kifejezésre kívánja juttatni, hogy a gyermek a jogalkotó számára szent és sérthetetlen, védelme mindent megelőz. E prioritás fejeződik ki a nagyvolumenű, gyermekek érdekében történő jogszabály módosításban. Kérem Önöket, hogy támogassák!

Egyházmegyei nap ministránstalálkozóval

Közösen keresni a választ az idők jeleire

SZÖVEG ÉS FOTÓ: KLING MÁRK

Immáron hagyománnyá vált, hogy alapításának évfordulójához közeledve egyházmegyei napra hívják a híveket a Kaposvári Egyházmegyében. Ezúttal május 25-én került megrendezésre a ministránstalálkozóval zajló esemény.

A rendezvényt a Katolikus Zeneiskola Fúvószenekarának és HarMónikum kórusának térzenéje nyitotta Rozina Gábor és Kalocsainé Pintér Mónika vezényletével, majd Varga László megyéspüspök mutatott be ünnepi szentmisét az egyházmegye papságának jelenlétében, mintegy százötven ministráns szolgálataival. A szentmise prédikációjában a főpásztor arra buzdította a jelenlévőket, hogy gyermeki bizalommal hagyatkozzanak rá az Atya szeretetére.

„Bizony, mondom nektek, aki nem úgy fogadja Isten országát, mint egy gyermek, nem megy be oda.” – Isten országa nem egy földrajzi hely. Isten országa egy személyben, az Úr Jézus Krisztusban jött el közénk. A vele való kapcsolatnak fontos titkát árulja el a mai evangéliumban Jézus. Hogyan kell fogadnunk őt az életünkben, aki maga Isten országa, s akiben megjelent Isten szeretet-uralma? Jézus Krisztus egész

lényét, személyiségét, vágyait, gondolatait és lelkét betöltötte az Atya szeretete. Az egész lényét „uralta” Isten szeretete. Az Isten országa, Isten szeretet-uralma benne jött el közénk.

Mit jelent az, hogy gyermekként fogadjuk Isten szeretet-uralmát az Úr Jézus Krisztusban? Az egész kicsiny gyermekek hisznek a szüleiknek, s az egész életüket rájuk bízják. Jézus Krisztusról nem elég tanulni, vagy ismerni az Egyház tanítását, s az evangéliumokat. Hinni Jézus Krisztusban azt is jelenti, hogy rábízom magam. Életednek melyik területét bízta rád Jézusra, vagy Isten szeretetére?

Hol vannak azok a dolgok, kapcsolatok, helyzetek a te életedben, ahol Jézus Krisztus az Úr? Ahol nem te irányítod a kapcsolatot? Minél több ilyen helyzet és kapcsolat van, annál teljesebben tud betölteni Jézus Krisztus személye, lelkülete és szeretete.

A gyermekek hisznek a szüleiknek. Mersz-e egyre jobban bízni, s mered-e egyre jobban rábízni magadat papként, gyermekként, fiatalként, családostól Jézus Krisztusra? A gyermekek engedelmeskednek a szüleiknek. Az engedelmisség szó nagyon lejáratódott napjainkban. Infantilizmusnak tartják a kortársaink, ha valaki engedelmeskedik egy másik embernek. Meg kell valósítani, ki kell bontakoztatni magunkat és ebbe nem fér bele az engedelmisség. De az evangéliumokban az engedelmisség nem katonai fogalom. Nem infantilizmus, hanem szeretetből való függés. Mersz-e függeni szeretetből, szeretettel az Úr Jézus Krisztustól?

A félelmeid mutatják, hogy hol tartasz. A szorongásaid, „kiakadásaid”. Amikor nem úgy mennek a dolgok, ahogyan szeretnéd, amikor kicsúszik az irányítás a kezedből, akkor vissza kell térned a függésbe, az engedelmisségbe. A félelmek, „kiakadások”, a vádaskodások és öngazolások azok a pontok, ahol egyáltalán nem, vagy csak részben bízta

rá magad Isten gondviselő szeretetére. Nem mered elhinni, hogy ő irányítja az eseményeket és nem mered elhinni, hogy szeretetből teszi ezt.

A gyermekek engedelmeskednek, szeretetből, önként függnek a szüleiktől. Ha be akarsz lépni Isten országába, akkor el kell sajátítanod az engedelmisséget. S a gyermekek szeretik szüleiket és válaszolnak a szeretetükre. Ha elindulunk ezen az úton, akkor az egész életünk szeretetválasz lesz Isten irántunk való szeretetére. Ha elindulunk a bizalom, a tőle való függés és a neki való engedelmisség útján, akkor megjelenik Isten országának igazságossága, békéje és öröme az életünkben, mert a békesség és öröm biztos jele annak, hogy befogadtad Isten országát, s beléptél oda – fogalmazott a megyéspüspök, akinek teljes prédikációja meghallgatható:

A szentmise végén díjátadás következett. A Kaposvári Egyházmegye által alapított „Tanúságtevő Életért” díjat Bíró László püspök, katonai ordinárius; Császár Antalné hitoktató; Németh Imre és Németh Imréné közösségsszervezők, valamint Margaritha Valappilla nővér vehette át. A szentmisét követően a fiatalokat és a ministránsokat korcsoportonként külön előadásokra és játékokra hívták a Nagyboldogasszony Iskolaközpont épületébe és udvarára, míg a többi résztvevő a megyéspüspök szinodalitásról szóló

előadását hallgathatta meg a székesegyházban.

– Ferenc pápa szeretné, ha szinodális egyházzá válna a katolikus egyház – kezdte előadását a főpásztor, majd kifejtette: Ferenc pápa szándéka, hogy minden megkeresztelt katolikkal együtt keresse a választ az idők jeleire az evangélium tanítása mentén. A cél most is a megújulás, s mindannak megvalósítása, amit a II. Vatikáni Zsinat tanított az Egyházzal, mint Isten népéről a Szentlélek vezetése alatt.

Az Egyházzal a legtöbb embernek a pápa jut eszébe, a bíborosok, a püspökök és talán még a hívek. Ha Egyházzal beszélünk, akkor egy hierarchikus kép jön elénk. A II. Vatikáni Zsinat nem ezt az egyházképet hangsúlyozta, hanem az Egyházzal, mint Isten vándorló népéről beszélt a Szentlélek vezetése alatt. Ez azt jelenti, hogy az Egyház minden tagjának joga, lehetősége, kötelessége megtanulni figyelni a Szentlélek vezetésére – hangsúlyozta a főpásztor előadásában.

Délután újra a Székesegyházban gyűltek össze a családok, ahol a „Legkedvesebb bibliai történetem” című rajzpályázat díjkiosztóját tartották. Immáron harmadik éve rendeznek alkotói pályázatot az Egyházmegye hittanosai számára, akik idén rekordszámú, 880 darab pályamunkát készítettek az alkalomra. Az óvodásoktól a középiskolásokig minden

korosztályból kerültek rajzok a szakmai zsűri elé, akik 250 kiemelkedő alkotást díjaztak oklevéllel, s mintegy 50 gyermeket részesítettek tárgyjutalomban.

Farkasné Magyar Anikó hitoktatósi szakmai vezető a rajzpályázat kapcsán elmondta: összesen hatvanhét felkészítő tanár és hitoktató segítette az alkotómunkát, mely során a gyermekek kedvenc bibliai történetüket rajzolták le általuk választott technikát alkalmazva. A legnépszerűbb történetek között szerepelt a teremtés pillanata, Noé története, Jézus születése, vagy a kánai menyegző, de sokan rajzolták meg az utolsó vacsorát, a Golgotát, vagy Krisztus feltámadását is. A szakmai vezető hozzátette: a díjazott alkotásokon felül emléklapot és a legszebbnek ítélt alkotásokból készült könyvjelzőt ajándékoztak minden résztvevőnek, akiknek a tervek szerint a következő években is készülnek majd hasonló alkotói pályázatokkal.

A nap folyamán a Kossuth téren felállított sátraknál lehetőség nyílt közelebből is megismerkedni az Egyházmegye egy-egy szolgálatával, intézményével vagy lelkeségi mozgalomával. Az egyházmegyei nap a díjátadót követően dicsőítő imádsággal ért véget, melyet a Meghívtál zenekar és az Egyházmegyeiben szolgáló gitáros kórusok tagjai vezettek.

A Kikötő Klubnak a Szentlélek a vezetője

A lelki érintések után a mélyebb vizekre is kivelezhetnek a fiatalok

SZÖVEG: LŐRINCZ SÁNDOR

Jobbágy Zsuzsanna tanárnőnek nagy tapasztalata van abban, hogy lehet megszólítani a fiatalokat, hiszen a Szent Imre Plébánia égisze alatt hosszú időn keresztül pasztorálta az ifjakat, és számtalan szolgálat ötletgazdája volt. Most a kaposvári Nagyboldogasszony Plébánián működő Kikötő Klubban vetett horgonyt.

– Sokgyerekes édesanyaként nemes misszióra vállalkozott: diákok elé állítja, fiatalok közé viszi Istent, a hitet. Honnan az evangelizációra való indíttatás?

– Többéves várakozás és válaszkeresést követően 2022 szeptemberében találkoztam John Simoneauval, azaz János atyával. Ez a találkozás imameghallgatás volt számomra, hiszen évek óta arra vágytam, hogy fiatalokkal foglalkozzam olyan formában, amit eddig felnőttekkel végeztem. „Emészt a buzgóság házadért” olvasható a Zsoltárok Könyvében. Ez az ige régóta a szolgálataim mozgatórugója. Közel húsz évig szolgáltam a kaposvári Szent Imre Plébánián mindenféle karizmatikus lelkiségű prog-

ramokon. Mindazt a tapasztalatot, amit ott összegyűjtöttem, szerettem volna a fiatalok felé kamatoztatni. Ebben biztosan szerepe volt annak is, hogy a saját gyermekeim is kamaszodtak és közben arra jöttem rá: talán értem ezt a korosztályt.

Tizenhét éves koromban találkoztam először a Szentlélekkel „szemtől-szembe”, és azóta próbálom Vele élni a hétköznapjaimat. Amikor látom a mai fiatalokat, gyakran megesik rajtuk a szívem, annyi sebbel,

hiánnyal, köteléssel „vergődnek az élet tengerén”. Úgy gondolom, ha a testükön láthatóvá válna mindaz a lelki nyomorúság, amiben élnek, elborzadnánk a látványtól. Szeretném, ha ők is megtapasztalnák a Lélek mindent megújító erejét.

– Kikötő a neve ennek az ifjúsági helynek, közösségnek, melynek tagjai közül sokan megbérmálkoznak, vagy készülnek a szentségfelvételre. Milyen programokkal lehet a fiatalok körében közelíteni a földet az éghez?

– A Kikötő klub János atya víziója révén indult, a nevet is ő kapta egy ima során. Szerintem nagyon találó név. Ez elsősorban nem közösség, hanem egy nyitott, befogadó hely, ahova játszani hívjuk be a 14-20 éves korosztályt. Az egyik helyiségben biliárdasztal, ping-pong asztal, csocsó és léghoki várja az unatkozó tiniket, a másik termet egyfajta nappalinak rendeztük be, kanapékkal, babzsákokkal, hogy minél otthonosabb legyen.

A nyitva tartás nagyobb részében kötetlen játék folyik, s az előbb felsorolt játékok mellett, társasjátékozni és akár xbox-ozni is van lehetőségük a kamaszoknak. A cél, hogy jól érezzék magukat, találjanak barát-

Rómába zarándokolt a Kikötő Ifjúsági Klub

SZÖVEG JOBBÁGY ZSUZSANNA

Egyhetes római zarándoklaton vettünk részt a kaposvári Kikötő Ifjúsági Klub tagjaival március 10-16 között. Nagy fába vágtuk a fejszénket, amikor 43 fiatallal elindultunk meghódítani az „örök várost”, de megérté! Tizenötórás buszozás után érkezünk meg Castel di Guido-ba, ahol a szállásunk volt. A szívélyes fogadtatás után elfoglaltuk a szobákat és egyből misében adtunk hálát a szerencsés megérkezésért. Másnap reggel a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszónya-kápolnájában volt szerencsénk misén részt venni, melyet János atya tartott. A bazilika megtekintése után felmáshattunk a kupolába, ahonnan egyedülálló kilátás nyílt a városra. Végül nyakunkba vettük a várost: Angyalvár, Piazza Navona, Szent Ágoston-templom és még sok látnivaló. Útközben nem maradhatott el az olasz fagyí kóstolása sem.

Kedden a Santa Maria Maggiore-bazilikában – ahol János atyát pappá szentelték

– kezdtünk szentmisével, majd a Lateráni bazilikát tekintettük meg. Itt csatlakozott hozzánk három mexikói seminarista, akik nyitottságukkal és mosolyukkal egyből megtalálták a hangot a gyerekekkel. Cserébe egy rövid magyar nyelvtanfolyamban részesültek. Délután együtt sétáltunk át a Colosseumhoz. A nap legizgalmasabb mozzanata a metrózás volt vissza a szállásra. Hatalmas tömeg, nem fértünk fel egy szerelvényre és ráadásul át kellett szállnunk. Gondviselés volt, hogy senki nem szakadt le a csoportról.

Szerdai ébresztőnk igen koránra sikeredett, hiszen belépőnk volt a pápai audienciára, ami kilenc órakor kezdődött. Mivel belépőt rajtunk kívül másik több, mint tízezer ember is kapott, így szoros volt a verseny a helyekért. Végül a kordon mellett ültünk, a fiatalok egy része karnyújtásnyira volt a Szentatyától, amikor a pápamobillal körbement. Délután a North American College-ot látogattuk meg, ahol újabb seminaristákkal építettünk baráti kapcsolatot, cserébe egy kis nyelvleckéért.

Majd a „kemény mag” megmászta a Szent Lépcsőt térden állva, emlékezve arra az eseményre, amikor Jézust Pilátus elé vitték ugyanezen a lépcsőn.

Csütörtökön délelőtt lelki napunk volt a Ateneo Regina Apostolorum Egyetemen. A lányok és a fiúk külön csoportban hallgatták meg a Torinói Lepelről szóló előadást, amelyhez egy kiállítás is kapcsolódott. Számomra a legdöbbenetesebb dolog a lepel alapján bronzból készült rekonstrukció volt, Jézus testéről. A lelki programot közös ebéddel zártuk az itt tanuló seminaristákkal. A magyar nyelvlecke ezúttal szalvétára írva folytatódott.

Délután az egyik legnépszerűbb program, a tengerpart következett. Szerencsére a fotókon nem látszik, hogy a víz 14 fokos, a levegő pedig 18 fokos volt és nagyon fúj a szél. A bátrabbak fürödtek, de lehetőség volt strandröpizni, focizni, kagylókat gyűjteni. Utolsó nap a Szent Kallixtusz katakombába látogattunk el. Négy emelet a föld alatt, hatvan kilométer folyosóval. Természetesen nem jártuk be az egészet,

Az ifjak az online társadalomnak akarnak megfelelni

Jobbágy Zsuzsannát amikor a fiatalok sebzettségéről kérdeztem, azt is elmondta: nem hagyhatjuk figyelmen kívül a digitalizáció okozta frusztrációt. Eddig elég volt megfelelni annak a néhány embernek, családtagnak, barátoknak, akikkel egy helyen élünk, míg a mai fiataloknak egy egész online társadalomnak meg kell felelniük, legalábbis azt hiszik. Szerintem ez lélekölő.

tokat egy védettebb közegben. Mindezek mellett persze jelen vagyunk közöttük, nem pusztán felügyelőként, hanem beszélgetve, játszva velük, rájuk hangolódva.

Természetesen szervezünk programokat is, havonta, kéthavonta van egy tematikus bulink, mint például a Mindenszentek buli, a Locsolóbuli vagy az Évbücsűztató... Külön a lányokkal „CsajoSarok”-ba gyűlünk mézeskalács-sütésre, tojásfestésre vagy csak teázásra. Rendszeresek a sportalkalmink is, a katolikus iskola vezetésének köszönhetően használhatjuk – iskolaidőn kívül – a sportpályákat és a tornateremben is kaptunk idősavót. E mellett voltunk sárkányhajózni, strandröplabdázni a Desedán, korcsolyázni a Jégcsarnokban.

A lelki tartalmak bevezetésénél a fokozatosság elvét alkalmazzuk. Tavaly tavasszal indult az első Ifialpha kurzusunk, ami bevezet a kereszténység legalapvetőbb

kérdéseibe, ősszel pedig a második. Akik elvégezték, azokkal Élet a Lélekben szemináriummal folytatjuk, de kicsit leegyszerűsítve az ő szintjükre. A neve is más lett: „Kaland a Lélekkel”. Célunk, hogy mire eljutnak a bérmálás szentségéig – legalábbis, akik vágnak rá és szeretnének bérmálkozni –, legyen személyes tapasztalatuk Isten valóságáról. Kapjanak minél több lelki érintést, ami által megmaradnak, sőt növekednek a hitben. Ehhez persze külön ajándék a baráti kör, amely fokozatosan közösséggé formálódik, és ami megtart a viharok idején is.

Pünkösdkor egész éjszakás Szentlélekváró virrasztást tartottunk, aminek olyan jó volt a fogadtatása, hogy ebben a tanévben minden első szombaton Leleki Powerbank néven dicsőítő szentségimádást tartunk, közbenjáró imával, azoknak a fiataloknak, akik mélyebb vízre szeretnének evezni. Tavasszal pedig egy nagyobb volumenű programmal is készülünk: ifjúsági zarándoklatot szervezünk Rómába.

– **Gondolom, az sem árt, ha a lélek táplálása közben a testet is táplálják...**

– Igen, minden programnak része az étkezés. A fiatalok különben is mindig éhesek... Jézus is a legfontosabb tanításokat evés közben adta; gondoljunk csak a csodálatos kenyérszaporításra, a Zakeusnál való vendégségre, a kánai menyegzőre vagy éppen az utolsó vacsorára. Komoly kihívás, hogy mindig legyen legalább rágcálnivaló a szekrényben, de kapunk már havi egyszeri pizzaadományt, és a szülők is időnként ellátnak bennünket sütivel. Az egész klub gyakorlatilag adományokból működik. Isten mindig gondoskodik, hogy legyen meg a szükséges harapnivaló.

– **Mit tapasztal: mitől vagy kitől sebződnek a harmadik évezred fiataljai?**

– Szerintem a mai tinédzser generáció legnagyobb sebe a válás. Ahogy borzalmas volt látni annak idején az ikertornyok összeomlását egy terrortámadás miatt, szörnyű látni, hogy milyen pusztítást hagy maga után egy biztos családi háttér széthullása. Az újjáépítés szinte lehetetlen, de mi hisszük, hogy Krisztus erejével gyógyíthatók ezek a sebek, és a megbocsátás útján egyszer eljutnak a teljes szabadságra. Persze mindannyian sebződünk; ahol nem váltak el a szülők, ott is tapasztalható az apával vagy anyával való kapcsolat hiánya, az odafigyelés-, vagy az elfogadás hiánya, hogy csak a legfontosabbakat említsem.

– **Sokatmondó nevet találtak: Kikötő. Biztos révet, menedéket is jelent, s némi nyílt vízi „evezés” után vissza is lehet ide térni, hiszen befogadó közeg, sokaknak talán meleg anyáol ez a hely, ez a lehetőség, ez a közösség...**

– Jobb nevet nem is találhattunk volna ki, de mint említettem, Istentől kaptuk. Olyan helyet álmotunk meg, ahol barátkozhatnak, feltöltődhetnek, kikapcsolódhatnak, és közben észrevétlenül gyógyulhatnak a fiatalok. Érdekes párhuzam, hogy Jézus is egy kikötőben hívta meg a tanítványait, akik éppen a hálóikat javították. Itt kaphatnak hívást Jézus követésére, az egyház és embertársaik szolgálatára. A mi ifjaink is kapnak kiképzést az evangelizációra, lehetőséget a tapasztalatok megosztására, felkészülést a szentségekhez való járuláshoz. A Kikötő klub vezetője a Szentlélek, aki oda fújja a hajónkat, ahova szeretné, mindezt az Atya dicsőségére!

de így is érzékeltük a hely különlegességét. Aznapi misét ott lent ünnepeltük egy kicsi kápolnában, a sírok között. Március 15-e lévén a Himnuszt is elénekeltük a mise végén.

Szombaton hajnali háromkor indultunk vissza Kaposvárra, ezúttal kevesebb megállóval, esti misére megérkezve a Szent

Imre-templomhoz. A zarándoklat során az egyetlen bosszantó dolog az éjszakai szűnyogjárás volt, amely szűnyogháló ellenére sem hagyott minket aludni. Legközelebb szűnyogriasztóval is készülünk. A tervek szerint két év múlva újra nekivágunk. Istennek legyen hála ezért az útért! Igazi Zarándoklat volt, nagybetűvel.

Néhány visszajelzés a fiataloktól

„Fent a tetőn a kilátás gyönyörű volt, már aznap tudtam, megérte a hosszú buszút.”

„John atya szentelési helye, a sok lépcső, a Colosseum, a sok napstűs és a gelato. Ez az emlék megmarad örökre.”

„Együtt mentünk a papokkal a Colosseum felé, angol tudásunkat csillogtattuk és finom kajákat fogyasztottunk.”

„Vonattal mentünk be a városba, ami nagyon tetszett. Tökre érdekes volt, hogy emeletes vonat volt, még nem utaztam ilyenben.”

„Ma nagyon korán keltünk, mivel mentünk a pápához. Nagyon durva és számomra felfoghatatlan volt, hogy ilyen közelről láthattam Őt!”

„Nagyon jó volt! Még annál is jobb!”

Isten érintései gyógyulást hoznak

SZÖVEG: LŐRINCZ SÁNDOR
FOTÓ: BOHÁR DÁNIEL

ASzentlélek ajándékokat és gyümölcsöket tartogat számunkra. Formálja életünket, s ahogy Varga László megyéspüspök fogalmazott: aki újjászületett Szentlélekben, abban megnő a vágy, hogy egy szívvel, egy lélekkel tehessen tanúságot Jézusról, s nemcsak szóban, hanem tettekben is.

Mintegy két évtizede működik a kaposvári Szent Imre-templomban az egyházmegye határain túlnyúló „Érints meg engem!” imaalkalom. A minden hónap második vasárnapján 17 órától kezdődő, énekes-zenés dicsőítéssel induló, olykor tanúságtétellel gazdagított eseményen az Oltáriszentség jelenlétében imapárok járnak közbe a hozzájuk fordulókért, miközben Szentlélekkel „átítatott”, nyugalmat árasztó karizmatikus számok, vagy éppen felrázó, dinamikus dalok csendülnek fel. Megrendül az ember egy-egy kérés hallatán, hiszen imakérő és imavégző a Szentlélek hullámhosszán kerül bensőséges kapcsolatba. A közbenjárás során tapasztalt érzések, a gyakorta könnyes tekintetek, a megnyugvás, a megkezdődött gyógyulás nem a közbenjáróknak köszönhető. Istené az erény, hiszen Ő a legfőbb gyógyító. A közbenjárók „csupán” munkatársként szegődnek mellé, hogy közvetítsék Isten igéjét, próféciáit, az ima alatt kapott képeket, melyek megfejtése az imakérőre vár.

Nem holmi modern kori kuruzslás zajlik ilyenkor – a New Age egyébként is összeegyeztethetetlen az egyház tanításával –, hanem gyógyulás és rádöbbenés: az Úr velünk, ben-

nünk van, a Szentlélek tüze-heve pedig pozitív folyamatok elindítója lehet. S ha nem is minden esetben érzékelhető azonnali változás – mint megkönnyebbülés vagy tompuló fájdalom –, az ima közelíti a földet az éghez, embert az Istenhez. E folyamat eszközei a közbenjárók, akik megszólították a hozzájuk fordulókat. Egyikük jelezte: testi gyógyulásért kért imát egy hónapja, és javulást érzelt. Másikuk, aki gyász miatti hitkrízis után került közelebb Istenhez, így vallott:

– Ez az első szeretet helye. Itt jártam főiskolás közösségi hittanra, és 25 éve elvégeztem a Szentlélek-szemináriumot. Áldott a dicsőítő ima; zenében és szóban egyaránt. Ilyet a saját városomban nehezen találok. A szolgáló testvérek hitelesek, biztatást kapok általuk.

Akadtt, akiben a közbenjárás rejtett tartalmaikat hozott elő. Azt mondta, lelki gyógyulást, szabadulást élt át, meg áldást. A rossz út véget ért, gyökeres benne a változás. Egy középkorú asszony kiemelte: Isten szavát közvetítették felé a közbenjárók, s az ima kapcsán tapasztalta meg először Mária anyai szeretetét. Volt, aki Jézus érintéseit élte át, és ezáltal megnyugodott és sikerült sok terhet elengednie.

– A közös dicsőítés közben mindig érzem Jézus jelenlétét. Olykor folyik a könnyem, de aztán megkönnyebbülök, máskor csak azt veszem észre, hogy mosolygok – mesélte az egyik imakérő.

– Elkezdem imádkozni, majd hálát adni azért, hogy Isten felismertette velem: eddig sajnos a rockzene irányította az életemet – jegyezte meg egy középkorú férfi. Egy szentbalázsi imakérő pedig annak örült: erőt kapott terhei elviselésé-

hez. Úgy érzi, meghallgatja az Úr, és soha nem hagyja magára.

– Jézus tanítása szerint a lelki újjászületés a hit által a Szentlélekben történik – vallja *Mocsári Ágnes*, aki néhány éve kapcsolódott be a szolgálathoz. – A legjobb hely, ahol lehetek. Isten dicsőítése – Szentlélek által ihletett dalokkal – felemeli a lelkemet az Úrhoz. Közbenjáróként boldog vagyok, hogy egy lehetek a bibliai példázat szerinti, hordágyat cipelő emberek között, akik Jézus elé viszik az imakérőt. Érzem, hogy itt a helyem, és a magam terheit is könnyebben viszem. Az alkalom szentmisével zárul; ez a nap csúcspontja számomra.

– Az údvtörténet során számtalan olyan esettel találkozunk, amikor Isten egy ember közbenjárása miatt beavatkozik az adott helyzetbe. Bár a szentség vonatkozásában még bőven van tenni valóm, de ennek ellenére többször tapasztaltam ugyanezt a közbenjáró szolgálat alatt vagy után – summázott *Ozsváth György*. – Ennél is fontosabb annak megtapasztalása, hogy Isten lehajol oda, ahol vagyunk, és gyakran váratlan területen szólít meg bennünket. Természetesen az aktuális kérésünk is érdekli. Egyszer valaki imát kért, s ima közben előjött, hogy édesapjával régóta nem túl jó a kapcsolata; ritkán beszélnek telefonon, azt is ő szokta kezdeményezni. Kértem, mondja ki újra, hogy mindent megbocsájt neki, és áldja meg őt. Két órán belül rám irt az illető, hogy felhívta az apja, és hosszú idő után jót beszélgettek. Azóta sokat gyógyult a kapcsolatuk. Nem ismerek hasonló örömet és megítélhetetést, mint azt, amikor Isten néhány szót, gondolatot az én számon keresztül mond valakinek.

Trianon emlékezete

SZÖVEG: LÉVAY MÁRIA

– Ne aggódj! A hitünket és a reményt nem vehetik el tőlünk. Meglátod, talpra áll még az ország – mondta nagyapám a nagyanyámnak 1920 június 4-én. – Most ugyan halottnak tűnik, de tudom, hogy lesz számára feltámadás.

De sokszor eszembe jut nagyanyám, akitől kisgyermekként hallottam ezeket a szavakat, de örökre bevésődött az emlékezetembe, hogy ezen a napon sok évvel ezelőtt szerte az országban félreverték a harangokat, megszólaltak a gyárak szirénái, leállt a munka, s rövid időre megállt mindenütt az élet, gyászolt mindenki. Nagyanyám egy éven át gyászruhát hordott, s a falu asszonyai követték a példáját.

Később, iskolás koromban édesapám is mesélt nekem a magyarok ellen elkövetett gyalázatról, melyet Trianonban szentesítettek a nagyhatalmak. Emlékszem, sirtam, mire apám befejezte a történetet: 1920. június 4-én a trianoni békeszerződésben a világ-

háború győztes hatalmai rákényszerítették Magyarországra az akarataikat. Az országot oly mértékben darabolták föl és csonkították meg, hogy önálló nemzeti életet élnie szinte lehetetlenné vált. Magyarok millióit és német eredetű népeket csatoltak román, szerb és cseh uralom alá. Magyarországot, amely ezer éven át bástyája volt a kultúrának és a civilizációnak, a szó szoros értelmében szétszakították. Három és fél millió magyart fosztottak meg születési jogától, és tettek idegen népek rabszolgájává.

– Miért?! – kérdeztem, miközben a könnyeimet törölgettem.

– A győztes hatalmak döntése jogán – felelte édesapám. – Nagy-Magyarországból egyik napról a másikra Csonka-Magyarország lett. Elvették tőlünk a híres városainkat, melyekre évszázadokon át büszkék lehettünk. Temesvárt, Aradot, a vértanúk városát, a kincses Kolozsvárt, Brassót, Nagyszebent, és még hosszan sorolhatnám.

Rémülten hallgattam édesapámat, és végre megértettem, nagyanyám miért könnyezett mindig, ha szóba került a Trianon név. Kisgyermekként, ha hallottam róla, sosem firtattam a jelentését.

– Kassa és Pozsony sem magyar város többé – folytatta apám. – Sok millió magyar ember vált akkoriban földönfutóvá. A világhatalmak büszkén szemlélhették művüket. Sikerült béklyót verniük a szorgalmas, magyar kezekre. Az ország kifosztva, megcsonkítva, kirabolva, a háborúban elvérezve már csak a szemfedőt várta, hogy sorsa beteljesedjen

– Mi lehetett a bűnünk, hogy ezt érdemeltük?

– Az, hogy különbek vagyunk másoknál – hangzott a határozott válasz. – Légy büszke a magyarságodra, a hazádra, a nemzetedre, a családodra és a hitedre! Ezt soha ne felejtse el! Apám tanítását valóban nem felejtettem el, pedig ugyancsak nagyon rég volt, amikor mesélt nekem Trianon gyalázatáról. Épp ezért mélyen felháborít, ha honfitársaim némelyike szerbnek, romának, szlováknak, ukránnak

A közbenjárás gyógyír testnek, léleknek

Miklós Erzsébet arról beszél: A közbenjáró ima után mindenki hálás, mert legtöbbször nyugalom, békességet, melegséget kapnak, és lelkesebben tekintenek a jövőjükre; megtapasztalják: Isten szereti őket és a segítségükre lesz mindenben. Egyszer valaki utólag elárulta, hogy alig tudott eljönni gerincfájdalma miatt, de erre nem is kért imát. Isten mégis meggyógyította, és boldogan, fájdalmak nélkül távozott.

Regényi Balázs, a Kapocs zenekar vezetője lapunkkal megosztotta: egyszer részt vett egy lelkigyakorlaton, mely azokat szólította meg, akik régóta vágytak az Úr szenvedélyesebb dicséretére. Akkor végleg tudatosult benne: Isten valóban erre a szolgálatra hívja. Azóta ezen az úton jár, és hiszi, a dicsőítésben képes leginkább az Úr szeretetébe simulva egy „morzsányit”

elcspi abból a hatalmas szívből, amivel Ő szeret bennünket. Az pedig mindig felemelő érzés számára, hogy hasonló lelkületű társaival szolgálhat egy-egy alkalmon.

Molnár Gézané férjével együtt szolgál. Megtiszteltetésként élük meg, hogy imádkozhatnak valakiért, aki bennük bízva viheti az Úr Jézus elé imaszándékát. Általában komoly kérések fogalmazódnak meg, s végtelenül hálásak Istennek, hogy segíthetnek a hozzájuk fordulón. Mint megjegyezték: örömmel és Isten szerető karjai által átélve tekintenek az Oltáriszentségben jelenlévő, gyógyító Krisztusra.

L. Pálos Éva megindító képet idézett a régmúltból: – A nap aránya finom takarót vont az emeleti kápolna szőnyegén összekuporodott

fiatal férfitestre. Az imádkozók nem tudták, csupán sejtették: különleges találkozás zajlik itt. A szó mindannyiunkban benmszakadt, s nagyon emberi módon váltak fájón kérdővé a tekintetek: és most mi itt mit tehetünk? Attól, hogy zavarba jöjjünk, s messzire fussunk gyarló tehetetlenségünkben, a férfi elénk szaladó kijelentése mentett meg: „akkor vagyok legboldogabb, amikor legjobban szenvedek, mert érzem, hogy Ő van jelen.” E gondolat nem akadozva, kínosan érkezett a beteg testből, hanem valóságosan megrohant minket. Úgy, hogy nem lehetett nem letenni a kínosan béklyózó – minék itt már az ima?, és hasonló – gondolatfegyvereinket, melyek a jelenlét ellen tiltakoztak. Rá kellett jönnünk: Aki itt jelen van, Ő valódi hatalom, s azért hívott haldokló testvérünk mellé imádkozni, hogy nekünk legyen könnyebb a belesimulás, hisz az, akiért a fohász szólt, nálunk már sokkal jobban ismerte Őt, az Élet Urát.

– Ez a több mint 2 évtizedes történet engedte először megsejtenem, milyen megtiszteltetés Istentől, hogy embertársaim között engem is beállított a közbenjárók sorába. Hiába másztam, mászok olykor négykézláb – ismételve magamban sűrűn József Attila igazát –, mélységeimben Isten megadja, hogy napjaink éveink pillanataiban akár a másokért való közbenjárás idejére legyen erőm talpra állni Őbenne megkapaszkodva – emelte ki a közbenjáró.

Nagyne Terestyényi Csilla, a csoport vezetője így vallott: – Jézus régen elhívott bennünket, hogy kapcsolódjunk be abba a közbenjárásba, amit Ő végez jelenleg is értünk. Megajándékozott ehhez szükséges karizmákkal, amiket az évek során bontott ki bennünk egyre teljesebben. A közbenjárás lett legfőbb elhívásunk. Rengeteg kegyelmet adott és ad nekem e szolgálat. Megtapasztaltam Isten gyógyító, békítő, szabadító jelenlétét, hogy mindig tudtam az Ő erejével imádkozni, bármilyen fáradtan érkeztem is. Mindig többet kaptam, mint amennyit adtam.

nevezi a határainkon túlra kényszerített magyar nemzet-társainkat. Nyilván nem ismerik a történelmünket, ám a történelem ismeretének hiánya, senki számára sem lehet mentség. Sajnos sokan vannak közöttünk olyanok, akik megtagadják az igazságtalanul elszakított területeink magyarjait, miközben lelkesen asszisztálnak hazájuk gyarmati sorba való süllyesztéséhez. Nem ártana legalább egyszer olvasniuk Trianonról, de nem a hazug, elferdített változatot, ahogy évtizedeken át az iskolában tanították, hanem az igazságot, vagy inkább a rettenetes igazságtalanságot, ahogy a valóságban megtörtént. Talán, ha képesek lennének felfogni, hogy száznég éve mekkora gyalázat is érte nemzetünket, nem neveznék irredenta szenvelgésnek azt, hogy évről-évre megemlékezünk erről az évfordulóról, nemzetünk gyásznapjáról, és nem mélyülne egyre jobban a szakadék magyar és magyar között.

Nem tudom, mi lenne egy ember sorsa, ha a végtagjait tőből levágnák, s a törzséből is kikanyarítanának néhány jelentős darabot? Gondolom, elpusztulna! Ám országunk túlélte Trianont! A kifosztott, egek harmincadjára

vetett Csonka-országból az éhező koldus nép néhány év alatt ismét európai államot teremtett. Én sem tanultam az iskolában Trianonról, még a hazug változatot sem, csupán elhallgatták a történetet, melyről jobb, ha nem tud az ifjúság. Nekem szerencsém volt, mert olyan családban élhettem, melyben a felnőtteknek gondja volt arra, hogy időben megismerjük a hazánkat ért gyalázatos, történelmi igazságtalanságot. Számomra természetes volt, hogy magyarnak tekintsem és mélyen együtt érzek a trianoni határ túlsó oldalára szakadt honfitársaimmal. Ma is így érzek, és soha nem is fogok másként gondolni rájuk, csak úgy, mint testvéreimre. Érdemes volt eleinknek küzdeni, a lehetetlenből csodát teremteni, ha az utódok nem értékelik semmire, sőt egyenesen szégyellik a múltjukat. Globalista nagyurak szemében szégyen a nemzeti öntudat, hátrány a tudás, hisz minél műveltebb vagy, annál előbb lehetsz sikeres celeb. Viselkedj hát minél alpárabb módon, állítsd példaképnek a máságot, tagadd meg Istent, a családod, az anyaság szentségét, akkor érvényesülhetsz! Nehéz elfogadnom, hogy sokan vannak közöttünk olyanok, akik nem érzik országunk meg-

csönkítésének kínzó fájdalmát, s legfeljebb egy kézlegyintéssel minősítik csupán nemzetük sárba tiprásának a kérdését. Ám többen vagyunk, akik nem felejtünk. Száznég év szenvedése nem múlhat el nyomtalanul a lelkekben, de kell, hogy ehhez a fájdalomhoz remény is kapcsolódjon. Nekem édesapám mondatai jelentik a reményt, melyben mesélt nekem Trianon gyalázatáról. Negyven éve nincs már mellettem, de nincs olyan nap, hogy ne jutna eszembe. Elég egy dátum, hogy mond, egy szó, egy emlék, hogy megmelegedjen a lelkem, hogy magam mellett érezzem újra, hogy elgondolkodjak a jótanácsokon, melyeket kaptam tőle, s amelyek ifjú koromban annyira idegesítettek. Pedig minden tanácsa mély élettapasztalatból eredt, s ma már tudom, milyen gazdaggá is váltam általa. Persze, el kellett jutnom egy bizonyos életkorig ahhoz, hogy mindezt tisztán lássam, hisz az életbölcseiséget nem adják ingyen. Aztán nagyapám szavai jutnak eszembe, mellyel nagyanyámat vigasztalta 1920 június 4-én: – Ne aggódj! A hitünket és a reményt nem vehetik el tőlünk. Meglátod, talpra áll még az ország. Most ugyan halottnak tűnik, de tudom, lesz számára feltámadás.

Emléktábla az „Isten Vándorának”

DR. HEGEDŰS GYÖRGY KÉPRIPORTJA

Regőczi István római katolikus pap, az „Isten Vándora” halálának tizenegyedik évfordulója alkalmából emléktáblát avattak szülőfalujában, Látrányban. A látrányi egyházközség által a Szent Mihály-templom falán elhelyezett táblát Borza Miklós balatonszemesi plébános áldotta meg március 3-án. Az áldást megelőzően – hálát adva Regőczi atya életéért –, Borza Miklós balatonszemesi és Szücs Imre balatonlellel plébános mutatott be szentmisét.

REKOLLEKCIÓ. A bárdudvarnoki Porta Pacis Lelkigyakorlatos Központban március 4-én tartották a Kaposvári Egyházmegye papságának tavaszi rekollekcióját, amelyen bemutatkoztak az egyházmegye új gazdasági munkatársai: Szeifert Máté vagyongazdálkodási vezető és Fülöpné Vaski Vera pénzügyi koordinátor. A bemutatkozást követően Varga László megyéspüspök a szinodalitáshoz kapcsolódóan tartott előadást, melyet kiscsoportos beszélgetés követett.

FOTÓ: KLING MÁRK

Formálódik a Szakrális Művészetek Hete programsora

Az igazság békét teremt...

SZÖVEG: LÓRINCZ SÁNDOR

Formálódik a szeptember 14-22 között rendezendő Szakrális Művészetek Hete kaposvári programsorozata. A vármegyeszékhely néhány plébániája, illetve intézménye – köztük a Takáts Gyula Könyvtár – több mint egy évtizede kapcsolódott az országos kezdeményezéshez, s azóta valóban a város „lelkigyakorlataként” emlegetik az Ars Sacra rendezvényt, amelyet az idén *Az igazság békét teremt* mottóval rendeznek meg.

A Varga László megyés püspök és a testvéregyházak képviselőinek részvételével a kaposvári püspöki székházban tartott találkozón számos irodalmi, zenei és képzőművészeti programról esett szó. Egyebek között arról, hogy a Kultúr-Találka Együttes egy beszélgetés keretében mutatkozik be a Szent Fausztina Irgalmasság Házában. A népszerű zenei stand upos, Bösze Ádám a Szent Imre-templomban Angyalok éneke címmel tart előadást kórusok közreműködésével, az evangélikus gyülekezet énekes-zenés formációi is több intézménybe elviszik a hit fényét-melegét, a református templomban komolyzenei koncert, a székesegyházban Hegedüs György fotókiállítása várja a közönséget. Kaposfüreden kettőstárlat nyílik K. Várnagy Márta magángalériájában, a Szent Órangyalok-templomban Gál Laura énekművész ad önálló estét, melyen a Napsugár otthon lakói is részt vesznek, a Takáts Gyula Könyvtárba Zsuffa Tünde írónőt várják, a Szent Margit-templomban Rosta István tudománytörténész professzor Magyar művészek és teológusok Rómában – Százévesek a Klebelsberg-alapítású Collegium Hungaricumok címmel tart előadást, a Vikár vegyeskar koncertmisén működik közre, és kiállítás nyílik a templom másfél évtizede gyarapodó képzőművészeti kollekcijából.

Gál Laura énekművész

KONCERTMISE A SZÉKES-EGYHÁZBAN. Irgalmasság vasárnapján a maglódai Magdala Kórus zenei szolgálatával mutatott be ünnepi szentmisét Varga Péter plébános a kaposvári Nagyboldogasszony-székesegyházban. A szentmisén Jacob de Haan *Missa Brevis* tételei csendültek fel a több mint harmincfős kórus előadásában.

FOTÓ: DR. HEGEDÜS GYÖRGY

„Zseni érkezik”

SZÖVEG: PROF. DR. ROSTA ISTVÁN
– DR. ROSTÁS LÁSZLÓ

Gömör Béla orvosprofesszor legújabb könyve egy orvostörténeti monográfia, a GMR Reklámügynökség kiadásában jelent meg Budapesten. Dr. Kelemen Endre (*1921 +2000) hematológus élettörténetét írta meg a 179 oldalas, könyvészeti szempontból is szép kialakítású műben. A kötetet közel 100 fotó, illetve dokumentum teszi nemcsak érdekesebbé és gazdagabbá, hanem egyszersmind nagymértékben hitelessé is. A kötetben 16 személyes visszaemlékezés (oral history) van orvosprofesszoroktól, de asszisztentstől, könyvtárostól, titkárnőtől, sőt betegtől is, akik munkakapcsolatban voltak Kelemen professzorral. Ugyancsak lényeges része a szóbeli visszaemlékezésnek a hematológus professzorral készített, s a halála után bemutatott TV-interjú, a Századfordító Magyarok sorozatban, melyben örömeit és keserveit is elmondja.

A könyv címe Magyar Imre belgyógyász, egyetemi tanártól ered, aki, mint a SOTE I. számú Belgyógyászati Klinikájának igazgatója, így jelentette be Kelemen doktor érkezését a vezetése alatt álló egyetemi egységbe: „zseni érkezik a klinikára”. Ez a bejelentés nem is bizonyult túlzónak annak tükrében, hogy a Magyar Tudományos Akadémiától kezdve számos szervezet, testület kitüntetésekkel, elismerésekkel becsülte meg (és becsüli meg ma is) dr. Kelemen Endre tudományos eredményeit, főleg 1990 után.

Gömör professzor törekedett arra, hogy Kelemennel kapcsolatban minél több eredeti dokumentumot találjon meg, és tegyen közzé. A szerző különös gondot fordított arra is, hogy „oral history-k révén hűségesen elevenítse fel” a külön ember hírében állt Kelemen egyéniségét, emberképét. Ez az oka annak, hogy a kötet bőségesen tartalmaz eddig nem ismert (vagy nem pontosan ismert) életrajzi adatot. A Semmelweis Egyetem Központi Könyvtárában őrzik azt a „Kelemen-hagyatékot”, amely biztos alapot adott a szerző alkotásához. Sok más intézményből is származnak információk, így többek között az Akadémiai Levéltárból, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárából, a Magyar Nemzeti Levéltár Tolna Megyei Levéltárából, a Szegedi Tudományegyetem Levéltárából és a Szekszárdi Református Egyházközségtől.

Kelemen Endre 1921-ben született

Szekszárdon, református vallású szülők gyermekeként. Érettségi vizsgát 1938-ban tett a Szekszárdi M. Kir. Állami Garay János Reálgymnáziumban. A „kitüntetéssel” minősített vizsgája után beiratkozott Budapesten a Pázmány Péter Tudományegyetem Orvosi Karára. 1945-ben szerzett diplomát „summa cum laude” minősítéssel.

Orvosi pályáját Szekszárdon a megyei kórházban kezdte, majd Szegeden folytatta. Első közleménye 1948-ban jelent meg külföldi folyóiratban, és hamarosan arról szövegezték a híradások, hogy elnyerte „a fehérvérűség kutatására kiírt londoni pályázat ösztöndíját.” Elindult a 27 éves fiatal orvos tudományos karrierje. Még ugyancsak 1948-ban a belgyógyász szakorvosi képesítést is megszerezte. 1949-ben már másodszor jelentkezett angol nyelvű publikációval a nemzetközi szakirodalomban. Ez az év fontos fordulópont az életében, mert az Európai Nemzetközi Hematológiai Társaságban megválasztották vezetőségi tagnak. Sikerek és sikertelenségek váltogatták egymást ezekben az években. 1950-ben érvénybe lépett egy új tudományos minősítési rendszer. Dr. Kelemen Endre ennek nyomán kapta meg – Hetényi igazgató támogatásával – az orvostudomány kandidátusa fokozatot.

Az 1956. októberében kitört forradalomnak Szegeden jelentős előzményei voltak. Kelemen igen népszerű személyiség volt, a hallgatók szeretete övezte. Kelemen – akkor még adjunktusként – a Szegedi Orvostudományi Egyetem Forradalmi Tanácsának alelnöke lett, amiért

fegyelmi büntetést kapott, majd emiatt meghurcolták, sőt 1958-ban Szegedről távozásra is kényszerült. Budapestre került, nem oktathatott. Tudósi munkája nem a katedrán, hanem a kutató laboratóriumban folytatódott. Szegeden azonban tovább végeztek azokat a thrombopoetin-kísérleteket, amelyek Kelemennek később világhírnevet jelentettek. Az eredmények nyilvánosságot is kaptak, itthon és Svájcban egyaránt. A thrombopoetin, vagyis azt az anyagot, amely a vérlemezkék fajlagos szabályozója, Kelemen doktor és munkatársai fedezték fel, s hormonszerű anyagnak nevezték. Ennek elismerése már nemzetközi szinteken is megvalósult.

Budapesten először az Orvostovábbképző Intézetben dolgozott, ahol kialakított egy állatkísérleteket végző hematológiai laboratóriumot. Működése klinikusként folytatódott. A budapesti I. számú Belgyógyászati Klinikán 1967 és 1992 között eltöltött időszak Kelemen Endre számára a pályafutásának szép és eredményes éve volt. Jelentős eredményeket ért el a magzati őssejtekkel beindított csontvelő-működésben és a csontvelő átültetésekben. Sikerei ismét felerősítették a szakmai riválisok ellenérzéseit. Elsőbbségét a csontvelő működésének helyreállításában számos helyen elhallgatták, pedig ekkor már professzori rangú kutató volt.

1992-től az Országos Hematológiai és Vértranszfúziós Intézetben dolgozott. Még reménykedett, hogy itt megújulhat hematológiai munkássága, de ezeket az éveket már a betegsége tette egyre nehezebbé. 1992-ben megkapta a Széchenyi-díjat. Kelemen professzor nevéhez több könyv szerzősége is kapcsolódik. Két német professzor szerzőtársaival írta azt a híres könyvét, amely az emberi vércépről szól.

Dr. Kelemen Endre, az orvostudomány doktora 2000-ben hunyt el. Sírja Szekszárdon az Alsóvárosi Temetőben van. Nem túlzás az a vélemény, hogy tényleg zseni volt. A magyar és az egyetemes tudománytörténet kimagasló alakját tisztelhetjük benne.

A könyv szerzője egy olyan életutat tárt fel, amelynek nyomán a recenzensek nem tartják túlzónak kijelenteni: Kelemen Endre azok közé a magyar tudósok közé tartozik, akikre elmondható, hogy a sorsuk szerencsésebb alakulása esetén a Nobel-díjra jelöltek között tudhatnánk, s ma talán még több magyar Nobel-díjazott ünnepelhetnénk.

KLING MÁRK BALLAGÁSI KÉPRIPORTJA

„Békesség, ne féljete! Lángoló lelkem lobog bennetek!”

Katolikus Találkozó Balatonszemesen

SZÖVEG ÉS FOTÓ: KLING MÁRK

Immáron huszonhatodik alkalommal került megrendezésre a Balatonszemesi Katolikus Találkozó. Az alkalomra – melynek idén is a Reich Károly Általános Iskola adott otthont – több száz résztvevő gyűlt össze a Kaposvári Egyházmegye különböző pontjairól. A délelőtt folyamán dr. Sipos Imre SJP szerzetes és Galbavy Jenő József SJP prior tanítását hallgathatták meg a jelenlévők, míg a hatodik osztályosnál fiatalabb gyermekeket Kett-féle padlóképes foglalkozással, társasjátékkal,

imasétával és kézműves programokkal várták a szervezők.

Délután az agapét, szeretetvendégséget követően dr. Fodor Réka – közismert nevén Afréka – missziós orvos látogatott el a találkozóra, aki életének fontos állomásairól és missziós hivatásáról beszélt tanúságtételében. Az alkalomra Afrékával tartott Nworah Trinity Chinelo is Nigériából, aki a helyi körülményekről és arról beszélt, hogy miként indulhatott el gyermekkori álmai megvalósításának útján, s tanulhat nővéreknél immáron harmadik éve Szegeden.

A találkozó csúcspontja a délutáni szent-ségimádás, majd az azt követő szentmise volt, melyet Varga László megyéspüspök celebrált. A főpásztor prédikációjában Ferenc pápa betegek világnapi üzenetéhez kapcsolódóan az egyedülétről és magányról, majd a gyógyító és befogadó közösségekről beszélt.

Nagyné Tóth Mónika, a találkozó ötletgazdája elmondta: hálásak a segítőkért, akik nemcsak az előkészítésben, hanem a gyermekprogramokban, illetve az agapéra szánt szendvicsek és sütemények elkészítésében is nagy segítséget nyújtottak.

„Az apaság a szeretet, a vezetés és az oltalom hatalmas háromszöge”

Apaköszöntő Tabon

SZÖVEG: KOVÁCS GABRIELLA

Hagyományteremtő jelleggel újabb, szívet melengető rendezvényt szervezett intézményünk, a Szent Gellért Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda március 20-án, a katolikus templomban, majd azt követően az iskolában tartott állófogadáson. Ezalkalommal az édesapákat és nagypapákat ünnepeltük, azokat, akik az apaságot állították életük középpontjába. Ezen a különleges délutánon Sifter Gergely püspöki biztos, plébánosunk prédikációjában emlékezett meg Szent Józsefről, az apák védőszentjéről, akit Isten kiválasztott arra, hogy Jézus Krisztus nevelő apja legyen. József nemcsak fizikailag gondoskodott fiáról, hanem szellemi vezetést és védelmet is nyújtott neki és Máriának.

A szentmisén szép számmal megjelent édesapa, nagypapa meghatódottan fogadta a köszöntést, köszönetet azért az áldozatért és odaadásért, melyet nap mint nap nyújtanak gyermekeik, unokáik számára. Szemet gyönyörködtető, felemelő érzés volt látni, ahogyan az ünnepeltek – öltükben ifjú családtagjaikkal, vagy egymás kezét fogva – élték át az érzelmes pillanatokat.

Gergő atya mindannyiunk nevében tolmácsolta: „hálásak vagyunk az apák életünket formáló jelenlétéért, szeretetéért. Legyenek ők biológiai vagy nevelő apák a szeretet, amit árasztanak nem ismer határokat.” A meghitt, ünnepi hangulatot a Szent Gel-

lért Énekkar, valamint az 1. és 4. osztályos tanulók előadásában hallott versek tették igazán teljessé. Az anyukák, nagymamák és gyerekek keze munkáját dicsérő sütemények biztosítottak jó étvágyat a lelki „táplálék”-hoz, ajándékunk pedig, – a közös, családi polaroid fotók – bizonyára, életre szóló emléket őriznek majd.

Boldogság a számunkra, hogy rendezvényeinkre mennyi édesapa, nagypapa eljött és a gyerekek is ugyanolyan izgatottan várták őket a templomban, mint mi pedagógusok, bízva abban, hogy nagy örömet szerzünk nekik.

Látjuk, érezzük, hogy az az út, melyen járunk, ahová a gyermekek jókedvvel jönnek, mindannyiunk számára üdvös. Minden alkalommal igyekszünk biztosítani mindazt, ami közösségünket az egyházban és az iskolában egyaránt lelki gazdagsággal gyarapítja.

Virágvasárnapi körmenet és szentmise Kaposváron

„Vállaljuk az önkiüresítő szeretetet!”

való szeretetére és másokért, különösen a betegekért, szenvedőkért, nélkülözőkért, akikkel Jézus egész életében közösséget vállalt. S a Filippi-levélben ott az ígért is: „ezért Isten felmagasztalta, és olyan nevet adott neki, amely fölötte van minden névnek, hogy Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban.” Ha követjük Jézus példáját, bizton remélhetjük, hogy ezért Isten minket is felmagasztal, s a példánk másokat is Krisztus követésére és az Atya dicsőítésére, megdicsőítésére fog vezetni – fogalmazott a megyéspüspök prédikációjában.

SZÖVEG ÉS FOTÓ: KLING MÁRK

Virágvasárnap ünnepi menet indult a kaposvári Kossuth térről a Jézus Szíve templomhoz, Jézus Jeruzsálembé való bevonulására emlékezve. A körmeneten a Csiky Gergely Színház színművészei Jézus életének egy-egy pillanatát elevenítették meg az evangéliumok alapján, többek között a gazdag ifjúval, a szegény Lázárral, vagy a jerikói vak koldussal való találkozást, illetve az igazi szőlőtőről, a szőlőművesről és az Isten országáról szóló példabeszédet. A tömeg zöld ágakkal és énekszóval vonult a Hősök templomához, ahol Varga László megyéspüspök mutatott be szentmisét.

– Kiüresítette magát, megalázta magát és engedelmes lett a halálig, egészen a kereszthalálig. Szolgai alak, szolgálat, önkiüresítés, önmegtagadás, alázat, megaláztatások vállalása, és engedelmesség a végsőig Isten akaratának. Jézus Krisztus nemcsak a szavaival tanít bennünket. Mindazzal is tanít, amit magára vesz, miközben egy szót sem szól. Példát ad és tanít. Szent Pál apostol azt kéri a filippiektől és tőlünk is, hogy ha keresztények vagyunk, legyen ugyanaz a lelkület bennünk, mint Jézusban volt.

Vállaljuk példáját követve az önkiüresítő, önmagunkat megalázó, Atyának engedelmeskedő szeretetet szeretetválaszként az irántunk

A Fazenda da Esperança közösség alapítói látogattak Kaposvárra

Szenvedélybetegek a gyógyulás útján

SZÖVEG ÉS FOTÓ: KLING MÁRK

A Fazenda da Esperança alapítói érkeztek január 31-én Kaposvárra, hogy a közösség történetének bemutatása mellett a szenvedélybetegek istenközpontú, szeretet és alázat által vezérelt kezeléséről és a februárban Csákányban induló magyar Fazenda közösségéről beszéljenek. Az alapítók, Hans Stapel – akit mindenki Frei Hansnak nevez – és Nelson Giovanelli Rosendo dos Santos személyes hangvételt tanúságtételükben elmondták, hogyan

vezette őket Isten a Fazenda da Esperança közösség elindítása során, s miként tudnak a remény nagyköveteiként szolgálni, tettekre váltva az evangéliumot. Az alkalmon jelen volt Frei Hans testvére, Paul Stapel atya is, aki az európai Fazendák alapítója. A kaposvári püspöki székházban elhangzott tanúságtételekhez kapcsolódva Varga László megyéspüspök beszélt arról, hogy Isten miként kapcsolta össze az életét a szenvedőkkel, majd a Kaposvári Egyházmegyében induló Fazendával kapcsolatos gondolatait osztotta meg a beszélgetés során,

Elismerték a jubilánsok szolgálatát

Tavaszi továbbképzés hitoktatóknak

Tavaszi központi továbbképzésre hívták március 21-én a Kaposvári Egyházmegye hitoktatóit. Az alkalmon Varga László megyéspüspök köszöntötte a mintegy kilencven résztvevőt, majd a Szent Fausztina Irgalmasság Háza és a Fazenda da Esperança közösség szolgálatának bemutatkozása következett. A délelőtt folyamán Uzsálné dr. Pécsi Rita tanár, neveléskutató „Mit tudhat? Mit még nem? – életkori sajátosságok, a személyiségfejlődés legfontosabb ismeretei a hitoktatás befogadásához” címmel tartott előadást. A tanárnő előadásában a különböző életszakaszú gyermekek agyi funkcióit vizsgálva kifejtette, melyek azok a területek, amelyeket fejleszteni szükséges, s melyek azok, amelyeket egy-egy időszakban inkább „pihentetni” érdemes a gyermekeknél, majd hangsúlyozta: a nevelés és a tanítás közép-pontjában az élmény - tapasztalat - azonosítás kiemelten fontos

szereppel bír. A neveléskutató előadását követően az egyházmegye életvédelmi referensei mutatkoztak be.

Udvardyné dr. Tóth Lilla és Udvardy Márton előadásában arról beszélt, hogy a hitoktatásban miként lehet nagyobb hangsúlyt fektetni az életvédelmi tevékenységekre. Gyakorlati példákon keresztül mutatták be azokat a működőképes modelleket, melyeket a tapasztalatok szerint érdemes bevenni a hittanórákra is. Beszéltek többek között a CSÉN, a Kilenc hónap – egy tanév, a TeenSTAR, a Ciklus-show és Titkos Küldetés gyakorlatáról is, illetve a lelki adoptálást is bemutatták a hitoktatóknak.

A programot püspöki szentmise zárta, melynek végén a jubiláló, immáron húsz éve hivatásukat gyakorló hitoktatók Szent Carlo Acutis oklevelet, a harminc éve szolgáló hitoktatók Szent Carlo Acutis-díjat is átvehettek Varga László megyéspüspöktől.

Elbúcsúztatták Kiss Iván nyugalmazott marcali plébánost.

„Ne félj, én veled vagyok!”

SZÖVEG ÉS FOTÓ: KLING MÁRK

Január 23-án Kiss Iván nyugalmazott marcali plébános lelki üdvéért mutatott be szentmisét Varga László megyéspüspök a marcali Gyümölcsoltó Boldogasszony plébániatemplomban. A szentmise szónoka Farkas László dióskáli plébános volt. Felidézte, hogy a szegedi szemináriumban együtt készültek a papságra Iván atyával, aki felkérte őt, hogy szolgáljon diakónusként a papszentelési szentmiséjén Veszprémben, majd az újmiséjén, Várölgön. Kiemelte, hogy a barátság akkor mélyült el még inkább közöttük, amikor Iván atya Kaposvárra került káplánnak.

– Kaposváron, a szülővárosomban megismertük egymás családját, s együtt mentünk zarándokolni. A plébánia, ahová került, nehéz plébánia volt. Egy idős pap szolgált ott, aki sok szenvedésen ment keresztül, s gyakran kórházba kellett vinni. A káplánoknak állandó készenlétben kellett lennie a beteg plébános mellett – emlékezett vissza Farkas László plébános, majd elmondta: Kaposvár után a somogyhárságyi, a somogyvári, és a kőröshegyi plébánián való szolgálat következett, majd 1993-tól Marcaliban szolgált plébánosként. – Marcaliban a kezdeti nehézségek után megszerették, s a hívek mellé álltak. Nagy fájdalma volt nagynénje, Margit elvesztése. Édesanyja testvére mindenben mellette állt, mint egy édesanya. Ezt követően élete nehéz korszaka következett. Eljött az óra, „az Emberfiának sokat kell szenvednie.” A Mester útjára került ő is. Ismét elhangzott a meghívás szava: „jőjj és kövess engem!” Ez az út már a szenvedések útja volt, az élő keresztút. Azonban azt is tudjuk, hogy a szenvedő ember érzi meg igazán az élő Isten közelségét. Lelke mélyén bizonyára meghallotta az Úr bátorító szavát: „ne félj,

én veled vagyok!” A keresztünket magunknak kell hordoznunk! Átadni nem lehet, letenni sem szabad, de mindig vannak olyan nemes lelkű, jószándékú emberek, akik tudnak segíteni a kereszt-hordozásban – fogalmazott Farkas László plébános.

A szentmisét követően a papság és a hívek a Boldog Gizella-templomba vonultak, melynek altemplomában Varga László megyéspüspök örök nyugalomra helyezte Kiss Iván nyugalmazott marcali plébánost, aki életének 75., áldozópapságának 50. évében, január 10-én a keszthelyi kórházban szentségekkel megerősítve hunyt el. Iván atya – aki Marcali és Somogyvár díszpölgára volt – 1996–2021 között esperesként szolgált, 1999–2019 között hitoktatási referens volt, s az egyházi kommunikációból is kivette részét. Őrizzük meg emlékét!

Örök nyugalomra helyezték Páhy atyát

SZÖVEG ÉS FOTÓ: KLING MÁRK

Az életének 75., áldozópapságának 52. évében elhunyt dr. Páhy János címzetes prépost, nyugalmazott nagykanizsai plébános lelki üdvéért mutatott be szentmisét Varga László megyéspüspök február 8-án a nagykanizsai Sárlos Boldogasszony-templomban. A nyugalmazott plébánost a szentmisét követően a nagykanizsai köztemetőben helyezték örök nyugalomra. A szentmise szónoka Bengyák Vince miháldi plébános volt. Homíliájában egyebek mellett arra utalt: Aki az

elmúlt 2–3 évben ismerte Páhy Jánost, egy beteg emberrel találkozott. – Az utolsó vacsorán Jézus megmosta tanítványai lábát, majd asztalhoz ült. Kezébe vette a kenyeret és a bort és tanítványainak adta mondván, „ez telekedjétek az én emlékezetemre” – mondta. – Az Oltáriszentség, Krisztus teste és vére nemcsak titok, nemcsak hitünk szent titka, hanem ajándék is, valóságos étel és ital, amellyel tápláljuk életünket, igazságra, életre éhező és szomjazó szívünket, lelkünket. Az egy kenyérből és az egy kehelyből való részesedés tesz minket testvérré. Szeretném megköszönni Jánosnak az oltártestvériséget és az embertestvériséget.

Ahogy Jánost ismertem, ő is szeretné megköszönni azoknak az embereknek, akik betegségében is, kiszolgáltatott élethelyzetében is ápolták, látogatták, törődtek vele. Talán külön csak Marikát említem meg, akik végig mellette volt, a végsőkig elkísérte és sokszor finom étellel, itallal, jó szóval, kedvességgel volt János mellett. A Jóisten fizesse meg mindenkinek János iránt tanúsított szeretetét – fogalmazott Bengyák Vince, majd egy verssel zárta prédikációját. Páhy atya Devecserben, Nagykanizsán, Felsőrajkon, a kaposvári Szent Imre-templomban, Attalában, Zselickislakon, majd ismét Nagykanizsán szolgált tevékeny élete során, és 2004–2016 között bírósági helynök is volt.

Január 24-én a Nagyatádi Kórházban szentségekkel megerősítve hunyt el. Őrizzük meg emlékét!

Könyvbemutató Göllében

SZÖVEG ÉS KÉP BODÓ IMRE

A Csonka Sándor Képtárban tartották meg 2023. december 14-én Vitéz Kozáry Ferenc „Lopott lovon” című könyvnek bemutatását. Elsőként Banda Zoltán alpolgármester köszöntötte a megjelent körmendi, göllői, fonói, lápafői vendégeket, hagyományörző huszárokat, a család tagjait dr. Kozáry Miklóst, illetve Gábort és a dombóvári Fekete István Kulturális Egyesület elnökségének tagjait. Majd Bodó Imre helytörténész méltatta Vitéz Kozáry Ferenc életútját. Elmondta többek között, hogy Kozáry Feri bácsi az ötödik göllői kötődésű író, akinek írásai nemcsak a háborúról, de hazaszeretetről és a vadásatról is szólnak hozzánk. Farkas Csaba a körmendi Szülőföld Kiadó igazgatója és Kertész Sándor szerkesztő mutatták be a kötetet, illetve legújabb somogyi vonatkozású munkáikat. Szívek Éva Judit egyesületi titkár a szerző „Vadéi betyárok”

c. elbeszélését olvasta fel. Harsányiné Babocsai Gabriella elnökségi tag pedig a szerző „Mi a haza” és „Miatyánk” című

írásait ismertette meg a résztvevőkkel. A program kötetlen beszélgetéssel, könyvek vásárlásával és azok dedikálásával zárult.

Kertész Sándor szerkesztő

A szerző hazájának, családjának élő, istenfélő ember volt, bátor, türelemmel megáldott, jellemzilárd és művelt. Rendíthetetlen hittel és bizalommal indult az Istenért, Hazáért és az igazságosabb jövőöért folytatott, újabb és újabb harcokba... Hatalmas lelkierőre vall, ahogy drága hazánk drasztikus amputációját, Trianont megéli. Jól lőtt, rajongásig szerette a lovakat, valamint a vadászkutyákat. A Teremtő által a magyar vadászerevények összességével oly gazdagon megajándékozott ember volt. Élete mindenképpen méltó a kitüntetett figyelemre, a követésre, elgondolkodtat és jellemet formál. A szerkesztő korabeli vadásztújságok több száz oldalát átolvasva ismerte meg az írások mögött meghúzódó embert. Nagyon nehéz dolga volt, mert könnyes szemmel az olvasás is nagyon nehéz... márpedig vitéz Kozáry Ferenc írásai egytől egyig könnyeket csálnak a szemekbe...

SPIRITUS A KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE LAPJA. Megjelenik évente 4 alkalommal. · Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Tagjai: LŐRINCZ SÁNDOR (elnök), DR. RUMSZAUER MIKLÓS, VARGA LÁSZLÓ · Felelős kiadó: DR. RUMSZAUER MIKLÓS · Tipográfia, nyomdai előkészítés: VÁRNAI KÁROLY – www.igrafika.hu · A lap készült a VUPE 2008 Kft. gondozásában.